

Farsi Example	Farsi Word	Gilaki Example	Gilaki Word
تمام کاغذها را ریز ریز کن	ریز ریز	کاغذانا همه ' ارجئن ارجئنا کۆده	ارجئن ارجئن
باقی مانده شیر را داخل ظرف بریز	باقی مانده	شیر ~ الباقي-یا دۆکۆن جا دۆرۆن	الباقي
آن زمان که داشتیم می رفتیم باران نمی بارید	آن زمان	او وخت کي شۆن ديبيم وارن نوارستي	او وخت
اتاق من کدام یک است؟	اتاق	مي اوتاق کؤيتا ايسه؟	اوتاق
کتاب هایت را جمع کن می خواهم سفره پهن کنم	جمع کن	تي کيتابانا اوچين خايم سفره واشانم	اوچين
مانند زالو دارند خون ما را می دوشند	مکیدن	سؤمبور ~ مأنستن أمي خؤنا اودؤشتن دريد	اودؤشتن
این حرف که دارم می گویم برای سال های دور است	سال های دور	أ گب کي گؤفتن درم اؤرارسالان ~ شينه	اؤرارسالان
بچه ها آن طرف هستند	آن طرف	زاکان اؤرا ايسائيد	اؤرا
کفگیر چوبی را برداشتم خورش را هم زدم	هم زدن	کترأيا اؤسادم قاتؤقا اؤرشين بزئم	اؤرشين
قاشق ها را بردار بیاور	بردار	قاقؤشاقانا اؤسان باور	اؤسان
این کتاب را چه کسی فرستاد؟	فرستاد	أ کيتابا کي اؤسه کؤد؟	اؤسه کؤد
یک نامه برای تو فرستادم	فرستادم	ايتا کاغذ ته ره اؤسه کؤدم	اؤسه کؤدم
برادرت را کجا فرستادی؟	فرستادی	تي برارأ کؤيا اؤسه کؤدي؟	اؤسه کؤدي
آن ها چه کسانی هستند؟	آن ها	اؤشان کيسيد؟	اؤشان
تو هم با آن ها بودی؟	با آن ها	تؤنم اؤشان ~ امرأ بي؟	اؤشان ~ امرأ
این خانه مال آن ها است	مال آن ها	أ خانه اؤشان ~ شينه	اؤشان ~ شين
آب در گلویم گیر کرد	گیر کردن چیزی در گلو	آب مرأ اؤشکؤفت	اؤشکؤفتن
کمی برو آن طرف تر	آن طرف تر	اييچه بؤشو اؤشنتر	اؤشنتر
برای ما شگون ندارد	شگون	أمه ره اؤکؤف نأره	اؤکؤف
آن چیست؟	آن	اؤن چيسه؟	اؤن
برای او هم بخر	برای او هم	اؤن ~ رئم بيهين	اؤن ~ رئم
هرچه مال اکبر است بردار ببر	مال آن	هرچي أکبر ~ شينه اؤسان ببر	اؤن ~ شين
همین که سعید را دیدم به نزد او رفتم	نزد او	تا سعيدأ بيدئم بؤشؤم اؤن ~ ور	اؤن ~ ور
آن را دیدی؟	آن را	اؤنا بیده-ئي؟	اؤنا

اۆى سفر	اۆى سفر امان بامۇئىم اى سفر شىمى نۆبە-يە	دفعه پيش	دفعه پيش ما آمديم اين بار نوبت شماس
اۆيا	مهين ى كيف اۆيا نها	آن جا	كيف مهين آن جا است
ايپچه	ايپچه پلا مه ره دۆكۆن	كمى	كمى پلو برأى من برىز
ايتا	ايتا كاغذ مرأ فادن	يك	يك كاغذ به من بده
ايتا دئه	ايتا دئه نان مرأ فادن	يكي ديگر	يك نان ديگر به من بده
ايجانا	من و ميعاد ايجانا بۆشؤئيم بيرۆن	با هم	من و ميعاد با هم بيرۆن رفتيم
ايچي	ايچي خايم ترأ بگم	يك چيز	يك چيز مىخواهم به تو بگويم
ايدانه	ايدانه كۆئي خايم	يك عدد	يك عدد كدو مىخواهم
ايدفا	ايدفا بامۇم شىمى خانه	يك بار	يك بار به خانه شما آمدم
ايدفائي	ناصر ايدفائي بامۇ اوتاق ى دۆرۆن	ناگهان	ناصر ناگهان داخل اتاق شد
ايرۆز	ايرۆز دئه بمانسته مي تعطيلي-يان تۆمانا به	يك روز	يك روز ديگر مانده تا تعطيلاتم تمام شود
ايزه	ايزه بۆشؤ اۆشنتر	كمى	كمى برو آن طرفتر
ايسا بيد	ديشب همه امي خانه ايسا بيد	بودند	همه ديشب خانه ما بودند
ايساده	مي مار ى شان بخانه ايساده	هستند	مادرم و بقيه خانه هستند
ايسان درم	ايمشب ميلاد ى خانه ايسان درم	دارم مىمانم	امشب دارم در خانه ميلاد مىمانم
ايسائيد	شۆمان كۇيا ايسائيد؟	هستيد	شما كجا هستيد؟
ايسم	تي ايسم چيسه؟	نام	نام تو چيست؟
ايسيد	شۆمان چن نفر ايسيد؟	هستيد	شما چند نفر هستيد؟
ايشتاو	نيزيكأبي ترأ ايشتاو ديهه	اخطار	نزديك شوى به تو اخطار مىدهد
ايشتاوستن	داماش ى بازي-يا كرأ ايشتاوستن درم	گوش كردن	دارم بازي داماش را گوش مىكنم
آن ى سرمچه ى فآندر	ايششه	لفظ تنفر	اه، قيافهاش را نگاه كن
ايشكنئن	چي-يا ايشكنئن دري؟	شكستن	دارى چه چيزى را مىشكنى؟
ايشكۆفتن	باهار ى وخت گۆلان ايشكۆفيدي	شكفتن	فصل بهار گلها مىشكفند
ايشماردن	مي زأى ايشماردنا نأنه	شمارش	بچه من شمارش بلد نيست
اينسان	اينسان بۆبۆ	انسان	انسان باش

اینفر دئه	اینفر دئه خائیم امی جرگه چاکۆده ببه	یک نفر دیگر	یک نفر دیگر می‌خواهیم تا گروه‌مان درست شود
ایوار ایوار	ایوار ایوار شئطان مرأ گه . . .	گهگاه	گهگاه شیطان به من می‌گوید. . .
ایواردم	ایواردم وا بشم بازار	یک بار دیگر	یک بار دیگر باید به بازار بروم
ایوارکی	ایوارکی بۆگۆ نایم ترأ راحتأ کۆن	به یک‌باره	به یک‌باره بگو نمی‌آیم خودت را خلاص کن
أ	شۆفاژأ اییچه بیجیر بأور	را	کمی شופاژ را کم کن
أبج	أبجّ کاران کۆدن نوأ	بی‌مزه	کارهای بی‌مزه نکن
أتؤ	أتؤ نی‌یه	چنین	چنین نیست
أجۆر چی‌یان	أجۆر چی‌یان مرأ حالی نی‌یه	این جور چیزها	این جور چیزها را متوجه نمی‌شوم
أدل	أدل ایمرۆ کی خأستیم بیشیم بیرون مه ره کار پیش بامؤ	درست	درست امروز که می‌خواستیم بیرون برویم برایم کار پیش آمد
أذب	می برار أذب ایسه	مجرد	برادرم مجرد است
أرایم	أرایم بیا	این طرف هم	این طرف هم بیا
أرزه	أ ساعت چارصد تۆمۆن أرزه؟	ارزش دارد	این ساعت چهارصد تومن ارزش دارد؟
أرسۆ	چی ره أرسۆ فۆکۆنی؟	اشک	برای چه اشک می‌ریزی؟
أزازیل	أ ازازیلّ زاکانأ فأندر	بسیار شیطان	این بچه‌های بسیار شیطان را نگاه کن
أژدم	تی پلا أژدمه	بسیار شور	پلو تو بسیار شور است
أسباب	اییچه أسباب بأورم بۆخۆری؟	خوراکی	کمی خوراکی بیاورم بخوری؟
أشان	أشان کی أمۆن درید کیسید؟	این‌ها	این‌ها که دارند می‌آیند چه کسانی هستند؟
أشانّ أمراً	تۆنم أشانّ أمراً شی؟	با این‌ها	تو هم با این‌ها می‌روی؟
أشبل	مائی أشبلّ أمراً أشبل کۆکۆ چاکۆنییدی	خاویار ماهی	با خاویار ماهی کوکوی خاویار درست می‌کنند
أکه	أکه تأنیم بازی بۆکۆنیم؟	چه وقت	چه وقت می‌توانیم بازی کنیم؟
ألاو	جه وس هوا سرده أمی دهنأ ألاو بیرون آیه	بخار	از بس هوا سرد است از دهان ما بخار خارج می‌شود
ألنگ	مرأ ألنگ بزه بکفتم	پشت پا	با پشت پا به من زد افتادم
أمان	أمان دۆ نفر ایسیم	ما	ما دو نفر هستیم
أمبست	أ دۆغ خأیلی أمبسته	غلیظ	این دوغ خیلی غلیظ است

أمرأ	منم تي أمرأ أيم	با	من هم با تو می آیم
أمؤن	ورزشگا جا أمؤن درم	آمدن	دارم از استادیوم می آیم
أمي أمرأ	شؤمانم أمي أمرأ أثيدي؟	با ما	شما هم با ما می آييد؟
أمي شين	أ خانه أمي شينه	مال ما	این خانه مال ما است
أمي وأسي	أمي وأسي بامؤ بيد	به خاطر ما	به خاطر ما آمده بودند
أن	أن چيسه؟	این	این چيست؟
أن و اؤن	أن و اؤنا وا بدن تي كارأ بؤكؤن	این و آن	این و آن را رها كن كار خودت را انجام بده
أن ّ پسي	أن ّ پسي تي درزأ فأرس	بعد از این	بعد از این به درسات برس
أن ّ شين	أ لامپ أن ّ شين ني-يه	مال این	این لامپ مال این نيست
أنگاره	چي ره أنقد أنگاره بيده-ئي؟	تدارك	برای چه این قدر تدارك ديده ای؟
أنم	أنم هوؤؤ-يه؟	این هم	این هم همان طور است؟
أوانگاره	هأچين أمة ره أوانگاره بيده-ئيم	دردسر	بيخودی برای خودمان دردسر درست كرديم
أوري	مي كافشينا اؤتاق ّ جا أوري؟	می آوری	كاپشن من را از داخل اتاق می آوری؟
أولي	أولي تؤنؤره؟	اولين	تنور اول است؟
أويرأ كؤدم	مي ساعتأ أويرأ كؤدم	گم كردم	ساعتم را گم كردم
أويستي	أشان دؤتا أويستي-يا مأنيدي	هوو	این دو نفر مانند هوو هم هستند
أى سفر	أى سفر دأنم تي أمرأ چي بؤكؤنم	این دفعه	این دفعه می دانم با تو چه كار كنم
أياز	أياز بينيشته گؤلان ّ سر	شبم	شبم روی گل ها نشسته است
أيا	تي كيليدانأ أيا بنا بؤم	این جا	كليدهايت را اين جا گذاشته بودم
همه وا بئيد	أيتأ اؤيتأ نأره	همه بايد بيايند	این و آن ندارد
آ	آ مأمؤد خؤرم آدمه	آقا	آقا محمود آدم خوبی است
آب جكفتن	أمي دهنأ آب جكفته	آب افتادن	دهن مان آب افتاد
آب دأن	گؤلانأ آب دأن درم	آب دادن	دارم به گل ها آب می دهم
آج	آج بأورده 'نأ مأنه	حريص	مانند حريص ها است
آجؤر	ديفار ّ آجؤر كفتن دره	آجر	آجر ديوار دارد می افتد

آخر آخران	رضا آخر آخران دئه أيا نأموئي	اواخر	رضا اواخر ديگر اين جا نمی‌آمد
آخربسر	من كي دأئم آخربسر وا بأئي مي ويجأ	سرآخر	من كه می‌دانم سرآخر باید نزد من بیایی
آخربس	شانامه آخربس خۆشه	پایان	پایان شاهنامه خوش است
آخربس	أ كار ~ آخربس چي به؟	نتیجه	نتیجه این كار چه می‌شود؟
آخري دفأ	تي آخري دفأ ببه	آخرين بار	آخرين بارت باشد
آشخال جابه	آشخالانأ تاود آشخال جابه	سطل زباله	زباله‌ها را داخل سطل زباله بینداز
آموختن	اوشاني كي بوگؤفتمه بامؤختي؟	ياد گرفتن	آن‌هایی كه گفتم را ياد گرفتی؟
منم أيم	آها	من هم می‌أيم	بله
أوج	هرچي زنگ بزئم آوجأ ندأ	جواب	هر چه زنگ زدم جواب نداد
بار بامؤ	گیلكان نترس بار بامؤئيد	تربيت شده	گیلك‌ها شجاع تربيت شده‌اند
باش	خؤ پيله برارأ باشه	پيروز	بر برادر بزرگ‌اش پيروز است
باقي بمأنسته	أن ~ باقي بمأنسته-يا چي بوكونم؟	باقی‌مانده	باقی‌مانده‌اش را چه كنم؟
بال	مي بال مرأ در كونه	دست	دستم درد می‌كند
بال بزه	أن ~ پئر أنأ بال بزه	حمایت كرد	پدرش از آن حمایت كرد
بالاخا	أمي بالاخا ويريشته	هواخواه	به هواخواهی ما برخاست
بامؤبي	تؤنم أمي أمرأ بامؤبي؟	آمده بودی	تو هم با ما آمده بودی؟
بامؤخته	بامؤخته آدمأ همه كس دؤس دأره	با ادب	آدم با ادب را همه دوست دارند
باهار ~ وخت	باهار ~ وخت أيم گيلان	فصل بهار	فصل بهار به گيلان می‌أيم
بأور	بوشق مي كيفأ بأور	بیاور	برو كيفم را بیاور
بأيه	كي خأيه بأيه؟	بباید	چه كسی می‌خواهد بباید؟
بأئيد	بأئيد بيشيم	ببایید	ببایید برويم
ببه	شوئن درم بازار آكه دوسته ببه أيم بخانه	باشد	دارم به بازار می‌روم اگر بسته باشد به خانه می‌أيم
ببه	من گب خبربري نوكونم هرچي خأيه ببه بدأ ببه	بشود	من خبرچینی نمی‌كنم هرچه می‌خواهد بشود بگذار بشود
بتپسته	يخچال أسباب ~ جا بتپسته-يه	پر	يخچال از خوراکی پر است

بج	ایمسال بج چقد گیراناً بؤسته	برنج	امسال برنج چه قدر گران شده است
بجار	آگه کاري نوکونیم اُمی بجاران همه چوراً بیدي	شالیزار	اگر کاری نکنیم تمام شالیزارهای مان بایر می شوند
بجسته	می دس رگ بجسته	برجسته	رگ دستم برجسته شد
بچاناً گیفتن	وحیداً بیدئم ایتاً کیسه بج بچاناً گیفته بؤ شؤن دؤبؤ	بر روی شانه گرفتن	وحید را دیدم یک کیسه برنج بر روی شانه گرفته بود می رفت
بچکسته	کارن بچکسته فنی کاران ره	شایسته	کارن برای کارهای فنی شایسته است
بچنگاً دان	خو پؤلاناً همه ' بچنگاً دأ	از دست دادن	تمام پول هایش را از دست داد
بچوک نیشتن	وحیداً بیدئم بچوک نیشته بؤ	زانوی غم بغل گرفتن	وحید را دیدم زانوی غم بغل کرده بود
بخالی	بخألي آخري سال ببه	به گمانم	به گمانم سال آخر باشد
بدأ	بدأ بیدینم چي تأنم بؤکونم	بگذار	بگذار ببینم چه می توانم بکنم
بدأ	خو پؤلاناً فرش چير جیگا بدأ	کرد	پول هایش را زیر فرش پنهان کرد
بدأر	أنا ایدقه بدأر	نگهدار	این را یک دقیقه نگه دار
بدگیل	أ مانتؤ بدگیل نی-یه أмма مرأ خوش نأیه	زشت	این مانتو زشت نیست اما من خوشم نمی آید
برار زن	أفشین برارزن می خاخور آمرأ ریفئقه	زن برادر	برادرزن افشین با خواهر من دوست است
برارزا	می برارزا بؤشؤ سربازي	برادرزاده	برادرزاده ام به سربازی رفته است
بردن	تقی-یم زن بیرده	ازدواج مرد	تقی هم ازدواج کرد
برسه	أ خؤرمالؤئان برسه	پخته	این خرمالوها پخته است
بزن بیگیر	دیرو اُمی کوچه سر بزن بیگیر بؤ	درگیری	دیروز سر کوچه ما درگیری بود
بزه	سنگاً اؤساد بزه شیشه ' بشکنه	زد	سنگ را برداشت زد شیشه را شکست
بسته	بسته کوئی؟	شرط	شرط می بندی؟
بسچی	بسچی کی ایم	البته	البته که می آیم
بسر تاودن	مأمد مرأ بسر تاوداً بشم بانک	یادآوری	محمد به من یادآوری کرد به بانک بروم
بسر دکفتن	بسر دکفتم ایمسال بشم دانشگاه	تصمیم گرفتن	تصمیم گرفتم امسال به دانشگاه بروم
بسرافت دکفتن	تازه ایمسال بسرافت دکفتي بیجاراً نوأ فؤرؤختن؟	به یاد افتادن	تازه امسال به یاد افتادی که شالیزار را نباید فروخت؟
بشکفته	ورف سینگینی جأ داران همه بشکفته	شکسته	از سنگینی برف تمام درخت ها شکسته

بشکنه-ئي	تي ساعت ۛ شيشه-يا چوتو بشکنه-ئي؟	شکستی	شيشه ساعات را چه طور شکستی؟
بشکنه	آبخوري-يا کي بشکنه؟	شکست	ليوان را چه کسی شکست؟
بکاشته	ا گولانا شارداري بکاشته؟	کاشته	اين گلها را شهرداری کاشته است؟
بکفت	زای بکفت تو کويا ايسابي؟	افتاد	بچه افتاد تو کجا بودی؟
بکفته راشي	أرا شون نوا بکفته راشي-يه	جاده متروکه	از اين راه نرو جاده متروکه است
بگشته	نأتم چي مرا بگشته	نیش زد	نمی‌دانم چه چیزی مرا نیش زده است
بگيلا کودن	ا گبانا هايأ بگيلا کون	دفن کردن	اين حرفها را همين جا دفن کن
بل	بل بل ۛ گوش	پهن و درشت	کسی که گوش پهن و درشتی دارد
بمانسته	ا نان بمانسته-يه	بيات	اين نان بيات است
بمأنسته	دئه بمأنستم	وامانده	ديگر واماندم
بنا اوسان	آدم وا خو بنا اوسانا بدأنه	راه و روش زندگی	آدم بايد راه و روش زندگی خودش را بداند
بندام	بندام ۛ آدم ۛ أمرا نواسي نيشتن	بدنام	با آدم بدنام نبايد ارتباط داشت
بنه	تي ماشينا هايأ بنه	بگذار	ماشينات را همين جا بگذار
به	ا راديو چأكوده به؟	می‌شود	اين راديو درست می‌شود؟
به فسكا دان	أمرا به فسكا دا	لو دادن	ما را لو داد
بو	تي کار بو؟	بود	کار تو بود؟
بوجور	بوشو بوجور	بالا	برو بالا
بوجور بردن	بوخاري-يا اييچه بوجور ببر	زياد کردن	بخاری را کمی زياد کن
بوجوري اوتاق	زاکانا ببر بوجوري اوتاق	اتاق بالا	بچه‌ها را به اتاق بالا ببر
بوچولکسته	أمي باغچه گولان بوچولکسته	پژمرده	گل‌های باغچه ما پژمرده شد
بوچومسته	أنقد بيچارکار بوکودد أشان ۛ کمر بوچومسته دأره	خميده	آنقدر در شاليزارها کار کرده‌اند کمرشان خميده شده است
بوشو بوخوس	دئره	برو بخواب	دير است
بوخوفت	زای بوخوفت؟	خوابيد	بچه خوابيد؟
بوخوفتم	من دئه بوخوفتم	خوابيدم	من ديگر خوابيدم

بۆدۈرۈن	بۆشۈ بۆدۈرۈن	داخل	برو داخل
بۆرۈز	تي فسكا بۆرۈز دان نوأ	فاش	رازت را فاش نكن
بۆز	مي پا بۆز مرأ در كۆنه	پاشنه پا	پاشنه پاييم درد مى كند
بۆسۈجانە-ئي	غذايأ همه ' بۆسۈجانە-ئي كي	سوزاندی	تمام غذا را سوزاندی كه
بۆشۈ	تۆنم حۆسئىن ~ أمرأ بۆشۈ	برو	تو هم با حسين برو
بۆشۇ	مجيدم بۆشۇ	رفت	مجيد هم رفت
بۆشۇبي	تۆنم عرۋسي بۆشۇبي؟	رفته بودى	تو هم به عروسى رفته بودى؟
بۆشۇرم	رختانأ تاود ماشين بۆشۇرم	بشويم	لباس ها را داخل ماشين بيانداز تا بشويم
بۆفرۇختم	مي گۆشي-يأ تازه بۆفرۇختم	فروختم	گوشى ام را تازه فروختم
بۆك بۆكۆده	ايمرو چي ره بۆك بۆكۆده-ئي؟	اخمو	براى چه امروز اخمو هستى؟
بۆگرۇختيم	صابخانه كي بامۇ أمان بۆگرۇختيم	فرار كرديم	صاحب خانه كه آمد ما فرار كرديم
بۆگۈ بيشتاو	شيمي بۆگۈ بيشتاوأ نيشتاوستم	گفتگو	گفتگوی شما را نشنيدم
بۆگۈ مۆگۈ	مي دۆماغ خارش كۆنه بۆگۈ مۆگۈ ايسه	غيبت	بينى ام مى خارد غيبت ام را مى كنند
بۇبۇسته	أ پلا دئه بۇبۇسته	آماده	اين پلو ديگر آماده است
بۇبۇسته	چي بۇبۇسته	شده	چه شده است
بۇرسفته	مي كيف ~ بند بۇرسفته	پاره شد	بند كيفم پاره شد
بۇرسن	او نخأ بۇرسن	پاره كن	آن نخ را پاره كن
بۇرسن	دئه بۇرسن	تمام كن	ديگر تمام كن
بۇستن	شهين مرد ~ ره بۇستن دره	ازدواج زن	شهين دارد شوهر مى كند
بۇق	ماشين ~ شيشه بۇق بۆكۆده	بخار	بخار شيشه ماشين را گرفته است
بي	تۆ ناصر ~ أمرأ بي؟	بودى	تو همراه ناصر بودى؟
بي	مي أمرأ ريفئقا بي؟	مى شوى	با من دوست مى شوي؟
بي پا	گيلان ~ بيجاران همه بي پا بۇستن دره	نابود	تمام شاليزارهاى گيلان دارد نابود مى شود
بي پۆشت	خۇدا بۆكۆنه هي كس بي پۆشت نبه	تنها	خدا كند هيچ كس تنها نباشد
بي چنگ ۋ مۆشت	آدم نوأ بي چنگ ۋ مۆشت ببه	بى عرضه	آدم نبايد بى عرضه باشد

بي شناق	بعضي-يان بي شناق ~ آدم-ئيد	حق شناس	بعضى‌ها حق شناس هستند
بيبيشته	مي ديل بيبيشته بچ خايه	سرخ شده	دلم برنج سرخ شده مى‌خواهد
بيجير	بيا بيجير	پايين	بيا پايين
بيچه-ئي	او ارباياً بيچه-ئي؟	چيدى	آن خرمالوى وحشى را چيدى؟
بيخود	چي بىخودي گبان	بيهوده	چه حرف‌هاى بيهوده‌اى
بيد	أشان كي بيد؟	بودند	اين‌ها كه بودند؟
بيده بو	أجور ورف كي تا هسأ بيده بو؟	ديده بود	اين‌گونه برف چه كسى تا حالا ديده بود؟
بيده بي	أ فئلمأ بيده بي؟	ديده بودى	اين فيلم را ديده بودى؟
بيرون	بوْشؤ بيرون	بيرون	برو بيرون
بيگيفته	تي گبان ~ جا مي ديل بيگيفته	گرفته	دلم از حرف‌هايت گرفت
بيگيفته	بيگيفته چي خايم بگم دئه گب نزه	متوجه شد	متوجه شد چه مى‌خواهم بگويم ديگر حرف نزد
بيم	أمان هف نفر بيم	بوديم	ما هفت نفر بوديم
بينا كودن	بينا كوده خو خانه-يا چاكودن	شروع كردن	شروع كرد خانه‌اش را درست كند
بينيشانه-ئي	زاكانأ كويا بينيشانه-ئي؟	نشاندى	بچه‌ها را كجا نشاندى؟
بينيويشته-كس	أ كيتاب ~ بينيويشته-كس كيسه؟	نويسنده	نويسنده اين كتاب چه كسى است؟
بيهين	بوْشؤ دوكان دوْتا ايسكمؤ بيهين	بخر	برو مغازه دو عدد اسكمو بخر
بيهئم	هرچي خاستيم ديرو بيهئم	خريدم	هرچه احتياج داشتم ديروز خريدم
بئس	ايمشباً أمي خانه بئس	بمان	امشب را در خانه ما بمان
بئگان	بئگان اويا	بيفكن	بيفكن آن‌جا
پا بسر كودن	زاكأ پابسر كودن نوأ	از روى چيزى گذشتن	از روى بچه عبور نكن
پا توك	تي پا توك ~ سر بئس خانه دوْرونأ فأندر	نوك پا	روى نوك پايت بايست داخل خانه را نگاه كن
پابرانده	پابرانده سارا شوْن نوأ	پابرهنه	پابرهنه به حياط نرو
پاپى	أمي پاپى بوْبوْسته	تعقيب	ما را تعقيب كرد
پاچ	آدم پاچ ببه أмма آردال نبه	كوتاه قد	آدم كوتاه قد باشد اما بلند قد بى‌قواره نباشد
پاختا بوْستن	دگراً بوْخوردم پاختا بوْستم زمين ~ سر	روى زمين پهن شدن	تلوتلو خوردم پهن شدم روى زمين

پاستن	کۆجی زاکانا وا پاستن	محافظت کردن	از بچه‌های کوچک باید محافظت کرد
پاک	پاک خۇرا بزه نیشتاوستن	به کل	به کل خودش را به نشنیدن زد
پاک	سبزی-یاناً پاکۆدی؟	تمیز	سبزی‌ها را تمیز کردی؟
پاماله	آن لوآس پاماله-یه	رد پا	این رد پای روباه است
پرا گيغتن	زای تا خو مارا بیده پرا گيغته	خوشحالی بسیار	کودک به محض دیدن مادرش بسیار خوشحال شد
پرا گيغته	چیچینی-یان تا پیچایا بیده-ئید پرا گيغتید	پرواز کرد	گنجشک‌ها به محض دیدن گربه پرواز کردند
پرکاله	ایتا پرکاله سئب مرا فادن	تکه	یک تکه سیب به من بده
پرکستن	سرمائی کرا پرکستن دریم	لرزیدن	از سرما داریم می‌لرزیم
پس بمأنسته	تی پس-بمانسته غذایا فۆکۆن پرنده 'ن ره	باقی مانده	باقی‌مانده غذایت را برای پرنده‌ها بریز
پس دکفتن	وا ویشتر حق سائی بۆکۆنم نیویره پس دکفم	عقب افتادن	باید بیشتر تلاش کنم وگرنه عقب می‌افتم
پس کۆن قاف	می تۆمانا ببرده پس کۆن قاف بنا	پشت کوه قاف	شلوارم را برده پشت کوه قاف گذاشته
پسرزای	اۆن ایتا پسر زاکه	پسر بچه	او یک پسر بچه است
پسی	شام پسی ایم شیمی خانه	بعد از	بعد از شام به خانه شما می‌آیم
پشه دام	تاوستانان آگه پشه-دام نمانه خوفتن نشأ	پشه‌بند	تابستان‌ها اگر پشه بند نباشد نمی‌شود خوابید
پل	ترا پلا کۆنمه	تکه تکه	تو را تکه تکه می‌کنم
پلف	تی پلف شکما آبا کۆن	چاق	شکم چاق‌ات را آب کن
پلکان	پلکان سر نیشتن نوأ	پله	روی پله‌ها ننشین
پۆر	اۆتۆبۆسانا آدم دره پۆر	پر	اتوبوس‌ها پر از آدم است
پۆرا کۆن	ماشین بنزین ناره ببر پۆرا کۆن	پرکن	ماشین بنزین ندارد ببر باک‌اش را پر کن
پۆرد	آهین پۆردا دواریم دئه فآورسیم	پل	از پل آهنی عبور کنیم دیگر می‌رسیم
پۆسته ایشکنئن	خۇشحالی جا پۆسته ایشکنه-ئی	بشکن زدن	از خوشحالی بشکن می‌زد
پۆشت	بۆشو فاندرا در پۆشت کی ایسا؟	پشت	برو نگاه کن پشت در کیست؟
پۆشتابد	تی پۆشتابدأ اۆسان بییشیم	کوله‌پشتی	کوله پشتی‌ات را بردار برویم
پۆشتین	گیلک گیلک پۆشتینه	حمایت	گیلک از گیلک حمایت می‌کند
پۆل	ایپچه پۆل داری مرا فادی؟	پول	کمی پول داری به من بدهی؟

پۆلۆک	مي پرهن ˆ پۆلۆک بکفته	دگمه	دگمه پيراهنم افتاد
پيت	أمي سئخان همه پيتا بۇستد	غر	تمام سيخ‌های کباب ما غر شده‌اند
پيچ واپيچ	أ مؤضو خايلي پيچ واپيچه	پيچيده	اين موضوع خيلي پيچيده است
پيچستن	گۆش نۆكۆني ابيچم ترايا	برخورد تند	گوش نكنى برخورد تندى با تو مى‌كنم
پير ˆ زن	همه-تا پئر ˆ زنان كي بد ني-ئيد	نامادری	تمام نامادری‌ها كه بد نيستند
پيسخاله	مرأ نوا ايتا پيسخاله دۆكۆن	خيلي كم	ميل ندارم خيلي كم بریز
پيش	پيش كيسه؟	شروع کننده بازی	شروع کننده بازی چه كسى است؟
پيش دۆد	مي پيش دۆد كؤيا نها؟	پيش بند	پيش‌بندم كجاست؟
پيش گب	کيتاب تۆمانا بۇسته بمانسته أن ˆ پيش گب	مقدمه	کتاب تمام شده مقدمه‌اش مانده است
پيشاشؤ	فردا أمي مئمانان أئيدي وا بيشيم أشان ˆ پيشاشؤ	پيشواز	فردا مهمان‌های ما مى‌آيند بايد به پيشوازشان برويم
پيل	مي دس پيل بۆكۆده	تاول	دستم تاول زده است
پيلكي	ها پيلكي آدم خو گب زنئا نائه	بزرگی	آدم به اين بزرگی حرف زدنش را بلد نيست
پيله ˆ بۇستن	دئه پيله ˆ بۇستي	بزرگ شدن	ديگر بزرگ شدى
پيله	ايتا پيله سئب مرأ فادن	بزرگ	يك سيب بزرگ به من بده
پيله-سؤس	زأكم أنقد پيله-سؤس؟	فضول	بچه هم اين قدر فضول؟
پينيك-پاره	پينيك-پاره رختان تازه مؤد بۇبۇسته	وصله پينه	لباس‌های وصله پينه جديد مد شده است
پئر	مي پئر بۆشؤ كار ˆ سر	پدر	پدرم به محل كار رفته است
پئر و مار	مي پئر و مار بخانه نئسائيد	پدر و مادر	پدر و مادرم در خانه نيستند
پئم	ئي پئم آجيل مرأ فادي؟	كف دست	يك كف دست آجيل به من مى‌دهى؟
پئنج	پئنج تا نان خايم	پنج	پنج عدد نان مى‌خواهم
تلس	جۆش ˆ آب فؤبۇسته مي دس تلس بۆكۆده	برآمدگی سوختگی	آب جوش روی دستم ريخته برآمده شده است
تا به تا	تي جؤرافان چي وأسي تا به تايه؟	لنگه به لنگه	برای چه جوراب‌هايت لنگه به لنگه است؟
تا هسا	تا هسا كۆرم كلاچ بازي بۆكۆده-ئي؟	تا به حال	تا حالا كۆرم كلاچ بازی کرده‌اى؟
تاخت	تاختاگير بخانه	سرعت	به سرعت به خانه برو
تارانه	أن كرد ˆ كار همه ˆ اون ˆ جا تارانه	دور مى‌کند	رفتارش همه را از او دور مى‌کند

تازگي-يان	تازگي-يان تي پالانأ تاودأئي شؤند ˆ كله	به تازگي	به تازگي پالانات را جايي كه گياه آقطي زياد است انداخته‌اي
تازه	تازه-چي بؤگؤ	جديد	چيز جديدي بگو
تاشتن	مي ريشأ تاشتن درم	تراشيدن	دارم ريشم را می‌تراشم
تالان تالان	أ تالان تالاني دؤرون پيربؤيم گيرانأ بؤسته	هرج و مرج	در اين هرج و مرج بربري هم گران شد
تام	تام بزن	سكوت	ساكت باش
تام دكفتن	ايچؤر غذا خؤري آدم ˆ تامأ دكفه	هوس كردن	جوري غذا می‌خوري آدم هوس می‌كند
تامتؤمازه	تامتؤمازه نيشته بؤ	بى سر و صدا	بى سر و صدا نشسته بود
تان	كاسپي دريا تان همه-جؤر مائي دره	عمق	در اعماق دريای كاسپين همه‌نوع ماهی وجود دارد
تاوده	آشخال جابه أن ˆ ورجأ نهأ آشخالانأ تاوده اؤرأ	پرتاب می‌كند	سطل زباله كنارش است زباله‌ها را پرتاب می‌كند آن طرف
تأنم	چي تأنم بؤكؤنم؟	می‌توانم	چه می‌توانم انجام دهم؟
تأني	تأني مي أمرأ بأيي بازار؟	می‌توانی	می‌توانی با من به بازار بيایی؟
تأنيد	شؤمان تأنيد بيشيد	می‌توانيد	شما می‌توانيد برويد
تاود	تؤپأ تاود	پرتاب كن	توپ را پرتاب كن
تترج	هأتؤ تترج بنه	پشت سر هم	همين‌طور پشت سر هم بگذار
تجروبه	مي تجروبه گه أ كار آخرپس نأره	تجربه	تجربه من می‌گويد اين كار نتيجه ندارد
تر ˆ چسب	تر ˆ چسب بؤشؤ كيتابأ فگير باور	فرز	فرز برو كتاب را بگير بياور
تر ˆ راکه	تر ˆ راکه مرأ دكفته أمي دؤمبال	شاخه نازك	با شاخه نازك ما را دنبال كرد
ترسانئن	دئه تي گبان كرأ أمرأ ترسانئن دره	ترساندن	حرف‌هايت ديگر دارد ما را می‌ترساند
تركانئن	ايسنپ أمرأ بتركانه تا بأيه	دق دادن	اسنپ ما را دق داد تا بيايد
تركمه	أ زأى چقد تركمه-يه؟	حرف نشنو	اين بچه چه‌قدر حرف نشنو است؟
تس	أنقد بؤخؤرده تسأ بؤسته	ولو شدن بعد از پرخورى	آن‌قدر خورده ولو شده است
تسك ˆ ديل	بؤشؤم مي مار ˆ خبرأگير تسك ˆ ديل بؤ	دلتنگ	رفتم احوال مادرم را بپرسم دلتنگ بود
تشتا	مرأ تشتايه	تشنه	تشنه هستم

تفاق دگفتن	منم نأتم چي تفاق دگفته دأره	اتفاق افتادن	من هم نمی‌دانم چه اتفاقی افتاده است
تفتک	أ تفتک دؤمرتبه بامؤ	مزاحم	این مزاحم دوباره آمد
تک	بزه مي تکأ کي بيشيم	پلو	به پهلويم زد که برويم
تک دؤد	حسن تک دؤده	خالی بند	حسن خالی‌بند است
تکام	هأچين تي سرأ تکام دأن نوأ	تکان	بيخودی سرت را تکان نده
تمش	تمش آدم ّ دسأ جيغا کؤنه	خار	خار دست آدم را زخمی می‌کند
تنگام	آدمأ ترسأ گيره أ تنگام ّ کؤچه 'نأ دؤاره	تنگ و تاریک	آدم می‌ترسد از این کوچه‌های تنگ و تاریک عبور کند
ته ره	أ پرهنأ ته ره بيهين	برای خودت	این پيراهن را برای خودت بخر
تهب بسر	أمي أمبارأ جنس دره تهب بسر	لبالب	انبار ما از جنس لبالب است
تورتوره	پارچه ' همه ' تورتورأ کؤد	پاره پاره	تمام پارچه را پاره‌پاره کرد
تؤشک	بؤخؤردي تؤشکأ فيشان	هسته	خوردی هسته را دور بریز
تؤشکه	أمي کار تؤشکه بؤخؤرده	گره	کار ما گره خورده است
تؤقا	من گيلان ّ تؤقايم	عاشق	من عاشق گيلان هستم
تؤک	کيشکائانأ دؤمبالأ کؤني أشان ّ مار ترأ تؤک گيره	نوک	اگر جوجه‌ها را دنبال کنی مادرشان تو را نوک می‌زند
تؤکاپره	سجاد وؤ اکبر تؤکاپره ' ديبيد	جر و بحث	سجاد و اکبر داشتند جر و بحث می‌کردند
تؤکه	آب تؤکه کؤنه	چکه	آب چکه می‌کند
تؤمانأ بؤسته	فئلم تؤمانأ بؤسته؟	تمام شده است	فیلم تمام شده است؟
تؤند	خأيلي تؤند بؤ	بداخلاق	خیلی بداخلاق بود
تؤند	تؤند بيا	سريع	سريع بيا
تؤنداتؤند	تؤنداتؤند بؤشؤ	با شتاب	با شتاب رفت
تؤنم	تؤنم بيا	تو هم	تو هم بيا
تي	من تي أمرأ أيم	تو	من با تو می‌آيم
تي تي	سئب دار تي تي بؤکؤده	شکوفه درخت	درخت سيب شکوفه زده است
تي شين	تي شين کؤيدانه ايسه؟	مال تو	کدام يک مال تو است؟
تيان	ايتأ تيان مه ره باور	ديگ	يک ديگ برای من بياور

تیتالی	زاکان ٚ تیتالی ره کیتاب بخأنید	سرگرمی	برای سرگرم کردن بچه ها کتاب بخوانید
تیج	أ چاقو تیج نی-یه	تیز	این چاقو تیز نیست
تیری پیری	می چۆمان تیری پیری شه	تیره و تار	چشم‌هایم سیاهی می‌رود
تیریج مائی	گیلکان اوزۆن بۆرؤنأ گیدی تیریج مائی	ازون برون	گیلک‌ها به ازون برون تیریج ماهی می‌گویند
جابجا	تا أنا بۆگؤفتیم جابجا بۆشؤ	سریع	تا به او گفتیم سریع رفت
جابه	خۆجانأ دیچین جابه دۆرۆن	جعبه	گلابی‌های وحشی را داخل جعبه بچین
جایگا	گیلان تالش و ۇ گیلک ٚ جایگاهیه	جایگاه	گیلان جایگاه گیلک و تالش است
جان ٚ ساقی	أمان شیمی جان ٚ ساقی-یا خائیم	سلامتی	ما سلامتی شما را می‌خواهیم
جاوستن	کی خۆ بجاوسته آدمسأ تاودأ خیابان ٚ دۆرۆن؟	جویدن	چه کسی آدامس جویده‌اش را در خیابان انداخت ؟
جأ	نادر ٚ جأ فگئیتم	از	از نادر گرفتم
جأ	کی جأ بامؤ دأری؟	از جانب	از جانب چه کسی آمده‌ای؟
جأ	تۆ نقی جأ بیا	به جای	تو به جای نقی بیا
جخترا دأن	هرچی أنا بۆگؤفته-بؤما جخترا دأ	فراموش کردن	هر چه به او گفته بودم را فراموش کرد
جرگه	أمی جرگه سی تا آدم-نفر دأره	گروه	گروه ما سی نفر عضو دارد
جزئن	کرا خؤرا جزئن دره صف ٚ دۆرۆن	جا کردن	دارد خودش را درون صف جا می‌کند
جغلگی	جغلگی خؤرم زماته	کودکی	کودکی زمان خوبی است
جغله	می جغله هف ما دأره	کودک	نوزاد من هفت ماه‌اش است
جکشئن	نجاغ ٚ مرأ خأستی می جا گب جکشه	از کسی حرف کشیدن	با اجبار می‌خواست از من حرف بکشد
جکشئن	خؤرا جکشه	کنار کشیدن	خودش را کنار کشید
جکفتن	می دهنأ آب جکفته	افتادن	دهنم آب افتاده است
جمرده	هر کی شاد نبه أن ٚ دیل جیمیره	افسرده	هر کس شاد نباشد دلش افسرده می‌شود
جندرستن	او زناى کیسه امرأ جندرستن دره؟	زیرچشمی نگاه کردن	آن زن کیست دارد زیرچشمی به ما نگاه می‌کند؟
جنگستن	شباندا ٚ رۆز کرا جنگستن دریم	جنگیدن	شب و روز در حال جنگیدن هستیم
جه غرز	جه غرز نیما همه بائید بۆدۆرۆن	به غیر از	به غیر از نیما همه داخل شوید
جوخؤفته	بۆشؤ دار ٚ پؤشت جوخؤفته	پنهان شد	رفت پشت درخت پنهان شد

جۆديكي	هۇلا بۇستم مرأ جۆديكي بېگيفته	لکنت زبان	هول شدم لکنت زبان گزفتم
جۇرا بد	زاكان كس كسه امرأ زۇد جۇرا بېد	خو می گیرند	بچه ها زود با هم خو می گیرند
جۆفت	درا جۆفتا كۆن	جفت	در را جفت كن
جۆكۆدن	أنا مه ره نخ جۆكۆن	نخ کردن سوزن	این را برای من نخ كن
جۆل	تي سۆرخ جۆلا قۆربان	لپ	به قربان لپ قرمزت
جۆلف	كاسپي دريا جۆلفه	عمیق	دریای کاسپین عمیق است
جۆلۇ	بۆشۇ جۆلۇ	جلو	برو جلو
جۆمجۆمه	مرأ جۆمجۆمه اۆساد	دلشوره	دلشوره گزفتم
جۇر	خكاره كابینت جۇر نهأ	بالا	ماهی تابه بالای کابینت است
جيجا	مي دس همه جيجا بۇبۇ	زخم	تمام دستم زخم شده است
جير	سۇخته جير پلا ننا	زیر	زیر ته دیگ پلو نیست
جیگا دان	چي-يا جیگا دان دري؟	پنهان کردن	چه چیزی را داری مخفی می کنی؟
جیلیسکستن	ورف سراً شۇن دیبیم ها ایوار جیلیسکستیم	شر خوردن	روی برف در حال راه رفتن بودیم ناگهان سُرخوردیم
جیویز	جیویزا دا بۆشۇ	فرار	فرار کرد رفت
چاپ چاپ	بۆلبۆل كرا چاپ چاپ زن دره	چهچه	بلبل دارد چهچه می زند
چاپلا زن	خۇشالي جا كرا چاپلا زن دره	کف زدن	از خوشحالی دارد کف می زند
چار	چار تا كۆئي مرأ فادن	چهار	چهار عدد کدو به من بده
چارچاک	درا چارچاک بنا بۆشۇ	چارطاق	در را چهارطاق گذاشت و رفت
چاک	غذا بۇ ها چاکا پورا کۆده	فضای دور و بر	بوی غذا همه جا را پر کرده است
چالکا	بیا چالکا میان دنکفی	چاله	مواظب باش داخل چاله نیفتی
چائي فسفاله	چائي فسفاله فيشان	تقاله چای	تقاله چای را دور بریز
تانه تي کارا چاکۆنه	بۆشۇ رمضان ورجا	می تواند کار تو را درست کند	نزد رمضان برو
چاکۆدن	كرا خانه چاکۆدن درم	ساختن	در حال ساختن خانه هستم
چرخ	دیرو ایتا چرخ بیهئم	دوچرخه	دیروز یک دوچرخه خریدم

چرخستن	هأچين أمي دؤر چرخستن دريم	چرخیدن	بيخودی داريم دور خودمان می چرخيم
چف	أنقد بؤخؤفته چف بأورده	ورم	آن قدر خوابیده ورم کرده است
چفتا کؤدن	درا چفتا کؤدي؟	بستن	در را بستى؟
چفتن	چفتن دوستيم	نيمه يخ بستن آب	يخ زديم
چک ّ پر زئن	سینه-آبا نأنستي هأچين چک ّ پر زئي	دست و پا زدن	شنا کردن بلد نبود بيهوده دست و پا می زد
چکستن	ايسپندأ فأندر چؤتؤ چکه	پريدن اسفند هنگام سوختن	اسفند را نگاه کن چگونه می پرد
چنتا	تؤ چنتا آغؤز دأري؟	چند عدد	تو چند عدد گردو داری؟
چندر	شيمي خانه چندر دؤره	چه قدر	خانه شما چه قدر دور است
چؤ	خؤشک ّ چؤ هيمه ره خؤبه	چوب	چوب خشک برای هيزم خوب است
چؤب خؤردن	چؤب خؤري-يا	کتک خوردن	کتک می خوری ها
چؤتؤ	أن چؤتؤ کار کؤنه؟	چگونه	این چگونه کار می کند؟
چؤل	تي کفشأ چؤل وأجه	گل	کفش ات گلی است
چؤله	ايتأ کيبريت چؤله مرأ فأدن	دانه کبريت	یک دانه چؤب کبريت به من بده
چؤم	مي چؤم نيدينه	چشم	چشمم نمی بيند
چؤم دکف	أ خانه چؤم دکف بد ني-يه	چشم انداز	چشم انداز این خانه بد نيست
چؤمليز	مرأ چؤمليز بيگيفته	نيشگون	من را نيشگون گرفت
چؤ	چؤ دکفته 'نأ باور کؤدن نوأ	شايعه	شايعه ها را باور نکن
چي شين	أ فئلم چي شين ايسه؟	درباره چه	این فيلم درباره چه چيزي است؟
چي وأسي	چي وأسي ديرو نأموئي؟	برای چه	برای چه ديروز نيامدی؟
چيچال	چيچال ّ آب ّ امرأ تي دسأ بؤشؤر	ولرم	با آب ولرم دست هايت را بشور
چيسه	أن دئه چيسه؟	چيست	این ديگر چيست؟
چيشتن	كرأ غذاثانأ ايتأ ايتأ چيشتن درم	چشیدن	دارم يکی يکی غذاها را می چشم
حأيوان	شلخت ايتأ أهلي حأيوانه	حيوان	غاز يک حيوان اهلی است
حق ّ سأي	تي حق ّ سأيأ بؤکؤن آخربسر چأکؤده به	تلاش	تلاشت را انجام بده سرآخر درست می شود

حئیقت	حئیقت گي؟	جدی	جدی می گویی؟
خَرک	أمي بجاناً خَرکاً کۆده	شپشک برنج	برنج های ما را شپشک زده است
خاج	ایتاً خاج هیندانه مرأ فادن	برشی از چیزی	یک برش هندوانه به من بده
خاخۆرزا	خاخۆرزا مي شين دانشجۆيه	خواهرزاده	خواهرزاده من دانشجو است
خاش	أ مائي خاش زياد دأره	استخوان	این ماهی استخوان زیاد دارد
خاصّ بخت	حسۆدّ آدم خاصّ بخت نييه	خوش بخت	آدم حسود خوش بخت نمی شود
خاطر	مرأ خاطر نأيه	ياد	یادم نمی آید
خاطرخائي	أشان دۆتا خاطرخائي دأشتيد	دوست داشتن	این دو نفر هم دیگر را دوست داشتند
خألي	هأنقد کار بۆکۆدم خألي بیس تۆمۆن مرأ فادأ	فقط	این همه کار کردم فقط بیست تومن به من داد
خأندن	من کرأ کيتاب خأندن درم	مطالعه	من دارم کتاب مطالعه می کنم
خأئيدي	شۆمان چي خأئيدي؟	می خواهید	شما چه می خواهید؟
خبرأتر	چي خبرأتر؟	خبر احوال	چه خبر احوال؟
خبرأگیر	مۆسن ديرو بامؤبۆ تي خبرأگیر	خبر گرفتن	محسن دیروز آمده بود و از تو می پرسید
خرابگي	دۆمرتبه خرابگي بۆکۆدي؟	خراب کاری	دوباره خراب کاری کردی؟
خرتّ خشال	او خرتّ خشالانا فيشان	وسایل بی ارزش	آن وسایل بی ارزش را دور بیانداز
خرج کۆدن	چقد خرج بۆکۆدي؟	خرج کردن	چه قدر خرج کردی؟
خسته	ککجاناً خسته بکأشتي	متراکم	شاهی ها را متراکم کاشتی
خفت	دئه مي خفت بسر أمۆن دره	تحمل	دیگر دارد تحمل ام تمام می شود
خفتي	خفتي آدمه	کم تحمل	آدم کم تحملی است
خفيانگي	خۆ کارانا خفيانگي کۆنه	پنهانی	کارهایش را مخفیانه انجام می دهد
خۆ	هرکي خۆ ماشينّ أمرأ بأيه	خودش	هرکس با ماشین خودش بیاید
خۆرانئن	کرأ زاكأ دوا خۆرانئن درم	خوراندن	دارم به بچه دارو می خورانم
خۆريدي	شۆمانم چائي خۆريدي؟	می خورید	شما هم چای می خورید؟
خۆس	نأمم چي ره ايمرو خۆس کۆنمه	سرفه	نمی دانم برای چه امروز سرفه می کنم
خۆسانئن	مهين کرأ خۆ زاكأ خۆسانئن دره	خواباندن	مهین دارد بچه اش را می خواباند

خۆسە	زاک ّ ره لالايي بيگي زۆتر خۆسە	می‌خوابد	برای بچه لالایی بخوانی زودتر می‌خوابد
خۆشانه	خۆشانه بامۆبید	به میل خودشان	به میل خودشان آمده بودند
خۆشأ دان	أيا بيا ترأ خوشأ دم	بوسیدن	بیا این جا تو را ببوسم
خۆشک	سلان همه خۆشکأ بۆستده	خشک	آبگیرها همه خشک شده‌اند
خۆفته بۆ	زأی اۆتاق ّ دۆرۆن خۆفته بۆ	خوابیده بود	بچه داخل اتاق خوابیده بود
خۆله	نأنم چي بۆشؤ مي گۆش ّ خۆله میان	سوراخ	نمی‌دانم چه چیزى داخل سوراخ گوشم رفته است
خۆمه	حجججي أمي هره سر خۆمه بنأ	لانه پرندگان	پرستو بالای ایوان خانه ما لانه گذاشته است
خۆن دیمیر	مي چکله أنگۆشت خۆن ديمير بۆبۆسته	خون مرده	انگشت کوچکم خون مرده شده است
خۆرم	علي خۆرم زأكه	خوب	على بچه خوبى است
خۆرنه	أنقد خۆرنه کۆني نشأ خۆفتن	خروپف	آن قدر خروپف می‌کنی نمی‌توان خوابید
خۆره	خۆره بامؤ	خودش	خودش آمد
خۆره خۆره	مي كيف ّ بند خۆره خۆره بۆرسفته	خود به خود	بند كيفم خود به خود پاره شد
خۆشگيل	أ گۆل چندر خۆشگيله	زیبا	این گل چه قدر زیباست
دۆد	کيتابأ دۆد بيا أيا	ببند	کتاب را ببند بیا این جا
دۆستن	اۆن چيسه دوستن دري؟	بستن	آن چیست داری می‌بندی؟
دۆل	هأی دۆل دأئي	طفره	همه‌اش طفره می‌رفت
دۆارستم	ديرة شيمي کۆچه جا دۆارستم	عبور کردم	دیروز از کوچه شما عبور کردم
دۆارسته	دوارسته-يا وا بدن	گذشته	گذشته را رها کن
دۆسته در	ايرؤ أ دوسته دران وأبه	در بسته	یک روز این درهای بسته باز می‌شود
داب	أن تازه دابه؟	روش	این روش جدید است؟
دار ؤ ندار	أمي دار ؤ ندار هأنه	دارایی	دارایی ما همین است
داشت ّ دارائي	بعضي-يان ّ داشت ّ دارائي-يا ايشماردن نشأ	ثروت	ثروت بعضی‌ها را نمی‌شود شمرد
داغۆله بازي	تۆ داغۆله بازي کۆدن دري	جر زنی	تو داری جر زنی می‌کنی
داميشک	داميشک ويشت ر أمرأ سر زئي	قبلن	قبلن بیشتر به ما سر می‌زدی
داوا	أ مضرت ّ زاکان هر رۆز کړأ داوا گيغتن درد	دعوا	این بچه‌های شرور هر روز دارند دعوا می‌کنند

دأرید	شیمی امرأ کار دأرید	دارند	با شما کار دارند
دأشتید	می امرأ کار دأشتید؟	داشتند	با من کار داشتند؟
دأنی	دأنی تی برار کوأ ایسأ؟	اطلاع داری	اطلاع داری برادرت کجا است؟
دباختن	ایمرؤ بازی-یأ دباختیم	باختن	امروز بازی را باختیم
دتاوسته	ایمرؤ آفتاب کوأ دتاوسته أرا باموئی؟	تابیده	امروز آفتاب از کدام طرف تابیده این طرفها آمده‌ای؟
دخشاردن	أمرأ دخشاردن دره دیفارأ	فشار دادن	دارد ما را به دیوار فشار می‌دهد
دراز ّ راشی	ایتأ دراز ّ راشی-یأ دّوارستیم	جاده بلند	از یک جاده بلند عبور کردیم
درازه	درازه بدن	ادامه	ادامه بده
دربند	کارأ دربند نؤبؤ	علاقمند	به کار علاقمند نبود
درجک	او درجکأ واکؤن	پنجره	آن پنجره را باز کن
درده	أمرأ درده دأن نوأ نتأنی بؤگؤ نتأنم	دق	ما را دق نده اگر نمی‌توانی بگو نمی‌توانم
درزن	بؤشؤ او درزنأ مه ره بأور	سوزن	برو آن سوزن را برای من بیاور
دره	أ خؤم ّ مئن چی دره؟	هست	داخل این خم چه چیزی هست؟
دریاقؤش	بؤشؤبیم کاسپی دریا دریاقؤش اوچینیم	صدف	رفته بودیم دریای کاسپین صدف جمع کنیم
دس آمؤج	أ پیچأ دس آمؤجه	دست آموز	این گربه دست‌آموز است
دس بازارأ گیفتن	أمرأ دس-بازارأ گیفتی؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس پرأ گیفتن	أمرأ دس پرأ گیفتی؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
دس فأرس	میقراض مرأ دس-فأرس نی-یه	در دسترس	قیچی در دسترس من نیست
دس کشئن	پیچأ بیده نتأنه کوئترأ بیگیره دس بکشه	بی‌خیال شدن	گربه دید نمی‌تواند کیوتر را بگیرد بی‌خیال شد
دس ّ تان	می دس ّ تان مرأ خارش کوئه	کف دست	کف دستم می‌خارد
دسانئن	بجأ دسانئن درم پلا بنم	خیساندن باقالی و بقولات	دارم برنج را خیس می‌کنم تا پلو بگذارم
دسنماز	می مأر بؤشؤ دسنماز بیگیره	وضو	مادرم رفته وضو بگیرد
دشادن	زاكأ پؤتؤ دشان	پوشاندن	بچه را با پتو پوشان
دفراز	ترأ دفراز پؤشتی-یأ	تکیه بده	به پشتی تکیه بده

دفراشته	خۇراً دفراشته ديفاراً	تکيه داد	خودش را به ديوار تکيه داد
دقه	ئې دقه بئس	دقيقه	يك دقيقه صبر کن
دکش	مي پئړ خأستي مرأ دکشأ ده	سيلي	پدرم میخواست به من سيلي بزند
دکش	او لافندأ دکش	محکم کن	آن طناب را محکم کن
دکفته	شب دکفته	شده	شب شده
دگرأ	چي ره دگرأ خؤري؟	تلوتلو خوردن	برای چه تلوتلو میخوری؟
دله	آعوزانأ بشکنه-ئي پؤستانأ ئي ور بنه دله ' ئي ور	مغز میانی	گردوها را شکستی پوستها را يك طرف بگذار مغزها را يك طرف
دم بتؤ	جه او وخته ترأ بشناختم دم بتؤ بي	ساکت	از آن زمانی که تو را شناختم ساکت بودی
دم بؤکؤده	هوا دم بؤکؤده	شرجی	هوا شرجی است
دمختن	گیل دمختن دري؟	لگد کردن	داری گل لگد می کنی؟
دمردن	هرسال دأني چن نفر کاسپي دريا میان ديميريدي؟	غرق شدن	هر سال می دانی چند نفر داخل دریای کاسپین غرق می شوند؟
دمقأ کؤد	أمرأ ديمقأ کؤد	خیط کرد	ما را خیط کرد
دنگ زئن	کي شيمي دنگأ بزه؟	زیرآب زدن	چه کسی زیرآب شما را زده است؟
دوا	مي دوائانأ بأور بؤخؤرم	دارو	داروهايم رابياور بخورم
دؤ ما بسر	دؤ ما بسر وا بشم تئران	دو ماه در میان	دو ماه در میان باید به تهران بروم
دؤتأ	دؤتأ أشتالؤ مرأ فأدن	دو عدد	دو عدد هلو به من بده
دؤجا بؤگؤ	دؤجابؤگؤئي خؤرم کار ني-يه	خبرچين	خبرچيني کار خوبی نيست
دؤجؤل دؤجؤل	دؤجؤل دؤجؤل خوردن دره	دو لپی	دولپی دارد می خورد
دؤچک	أ أشتالؤ خؤچک ني-يه دؤچکه	چسبيده	اين هلو هسته جدا نيست هسته اش چسبيده است
دؤچؤکان	أشانأ چسب ` چؤ مرأ دؤچؤکان	بچسبان	اين ها را با چسب چوب بچسبان
دؤخادن	کي مرأ دؤخادن دره؟	صدا کردن	چه کسی دارد من را صدا می زند؟
دؤرؤس	شؤمان دؤرؤس فرمائيدي	درست	شما درست می فرمایيد
دؤرؤسته	أنا هأتؤ دؤرؤسته ببر أن ` جا سر بنه	کامل	اين را همين طور کامل ببر سر جايش بگذار

دۆرۈن	خۇ اۇتاق ۆ دۆرۈن ايسا	داخل	داخل اتاقش است
دۇكان	مأمد ۆ أمرا بۆشۈ دۇكان ايچي بيهين	مغازه	با محمد به مغازه برو چيزي بخر
دۆكتۈر	خأيم بشم دۆكتۈر	دكتر	می خواهم به دكتر بروم
دۆكۈده	آسيه خۇ كافشينا دۆكۈده؟	پوشيد	آسيه كاپشن اش را پوشيد؟
دۆكۈشان	او لامپا دۆكۈشان	خاموش كن	آن لامپ را خاموش كن
دۆكۈن	هوا سردا كۈده بۆشۈ ايچي دۆكۈن	بپوش	هوا سرد شده است برو يك چيزی بپوش
دۆكۈن	اييچه قاتۇق دۆكۈن ته ره	بريز	كمی خورش برای خودت بریز
دۇماغ	مي دۇماغ خارش كۈنه بۆگۈ مۆگۈيه	بيني	بینی ام می خارد پشت سرم حرف می زنند
دۆمبالسر	سأكۈته أمي دۆمبالسر أمۇن دره	پشت سر	توله سگ دارد پشت سر ما می آید
دۆمرته واگردستم	مي گۆشي-يا جا بناؤم	دوباره	گوشی ام را جا گذاشته بودم، دوباره برگشتم
پينير دۈنبۈ	پينير جا میان	نبود	پنیر داخل ظرف پنیر نبود
دۇنيا	أ زاکان دۇنيایا چأكۈنيدي	جهان	این بچه ها جهان را می سازند
دۆواره	دۆواره بۆگۈ	دوباره	دوباره بگو
دۇب اؤسادن	هنده أمة ره دۇب اؤسادن دره	دور برداشتن	باز هم دارد برای ما دور برمی دارد
دۇجين	ته ره دۇجين بۆكۈن	انتخاب	خودت انتخاب كن
دۇر ۆ شر	اينفر كرا دۇر ۆ شر ۆ جا أمۇن دره	دور دست	يك نفر دارد از دور دست می آید
دۇرسفته	أمي زيبييل ۆ تان دۇرسفته	پاره شد	كف زنبيل ما پاره شد
دۇككۇ	دۇككۇ بۆخۆردم	تعجب	تعجب كردم
دۇوانئن	صوب تا هسا كرا أمرا دۇوانئن درد	دوانيدن	از صبح تا حالا دارند ما را می دوانند
دۇوستن	كرا دۇوستن درم	دويدن	دارم می دوم
ديچين	كابينتا ديچين	مرتب كردن	كابين را مرتب كن
ديفار	خأيم خانه دۇرا ديفار بۆكۈنم	ديوار	می خواهم اطراف خانه را ديوار بكشم
ديل	مي ديل ته ره تنگا بۇسته	دل	دلَم برايَت تنگ شده است
ديلا گيفتن	أ تۈنگ تي ديلا بيگيفته؟	دوست داشتن	این دستبند را دوست داری؟
ديم	تي ديما بۆشۇر	صورت	صورتت را بشور

دیمه	بیخۆدی گباناً دیمه بڼه	کنار	حرف‌های بیهوده را کنار بگذار
دیمیشته	نۆکۆنه پيچاً امرأ دیمیشته أنقد فک اُوریم	ادرار کرد	نکند گربه به ما ادرار کرده است که این‌قدر بد می‌آوریم
دینه	نیما حیساب ّ دۆرۆن پۆل دینه	نیست	درون حساب نیما پول نیست
دییه	تي نظر اُمي تلفۆنأ آوجأ دییه؟	می‌دهد	به نظرت جواب تلفن ما را می‌دهد؟
دئر	مي مّدرسه دئراً بؤ	دیر	مدرسه‌ام دیر شد
دئن	چي دئن دري؟	دیدن	در حال دیدن چه هستی؟
دئني	أ فئلم اؤنقدّم دئني ني-يه	دیدنی	این فیلم آن‌قدر هم دیدنی نیست
دئه	من دئه بازي نۆکۆنم	دیگر	من دیگر بازی نمی‌کنم
را أمۆن	أمي امرأ را بيا	کنار آمدن	با ما کنار بیا
را دکفيم	هسأ را دکفيم	راه می‌افتیم	همین حالا راه می‌افتیم
را شۆن	هأتؤ کرأ را شۆن ديبيم	راه رفتن	همین‌طور داشتیم راه می‌رفتیم
رات	أن ّ مۆ راته	صاف	موی او صاف است
راد ّ وار	رادوارانأ وأورس	رهگذر	از رهگذرها بپرس
راستأ کۆن	أ جابه 'نأ راستأکۆن بڼه اؤرأ	بلند کن	این جعبه‌ها را بلند کن بگذار آن طرف
راستأبؤ	راستأبؤ بیشيم	بلند شو	بلند شو برویم
راشي	أ راشي-يا بؤشؤ	مسیر	از این مسیر برو
رافا	تي رافا ايسام	انتظار	منتظر تو هستم
رج	أشانأ به رجأ کۆن	ردیف	این‌ها را ردیف کن
رخشنا گيفتن	أمرأ رخشنا گيفتي؟	مسخره کردن	ما را مسخره می‌کنی؟
رغايب	ايشمب رغايب-يه	اولین شب جمعه ماه رجب	امشب اولین شب جمعه ماه رجب است
ره	أمه ره چي بأوردي؟	برای	برای ما چه آوردی؟
رؤز	ايرؤز أيم ترأ دينم	روز	یک روز می‌آیم تو را می‌بینم
رئک	او رئکأ بيده-ئي؟	پسر	آن پسر را دیدی؟

زاقۆت	أ خۆلي زاقۆته	بسیار ترش	این گوجه سبز بسیار ترش است
زاکان	أمي زاكان دئه پيله ' بۇستيد	بچه‌ها	بچه‌های ما دیگر بزرگ شدند
زاما	تي زاما كۆيا كار كۆنه؟	داماد	داماد تو كجا كار می‌کند؟
زرخ	أ نارنگي زرخه	تلخ	این نارنگی تلخ است
زرخ	مي پئر ديرو خايلي زرخ بو	عصباني	پدرم ديروز خیلی عصبانی بود
زرخ ّ خأنده	زرخ ّ خأنده كۆنه	خنده تلخ و خشمگينانه	تلخ و خشمگينانه می‌خندد
زرف	پئله-يا به زرف بزه زمين بشكنه	محكم	نعلبکی را محكم به زمين زد شكست
زن برار	تي زن برار أمي أمرأ آيه	برادر زن	برادر زنت با ما می‌آيد
زنأى	اؤن ايتأ پلف ّ زنأكه	زن	او يك زن چاق است
زنخاري	مي برار ّ ره بۆشؤئيم زنخاري	خواستگاری	برای برادرم به خواستگاری رفتيم
زهار	ايوار ايوار نوأ تام زئن وا زهار كۆدن	فرياد	گهگاه نبايد ساكت بود بايد فرياد زد
زواله خاب	أسأ زواله خاب ّ مؤقه-يه	خواب بعدازظهر تابستان	اکنون وقت خواب بعدازظهر تابستان است
زوان	گيلكي زوانه نا لاجه	زبان	گيلکی زبان است نه لهجه
زۆد	من صؤبان زۆد شم كار ّ سر	زود	من صبح‌ها زود به سر كار می‌روم
زۆر كۆدن	مرأ زۆر كۆنه أنا پۆل فأدم	مجبور کردن	من را مجبور می‌کند به او پول بدهم
زيويستن	همه زيويستتأ دؤس دأريدي	زندگی کردن	همه زندگی کردن را دوست دارند
زيويش	أمي زيويش باخي زيويش ّ مرأ تۆفير دأره	زندگی	زندگی ما با زندگی بقيه متفاوت است
زئن	زاكأنا نوأسي زئن	زدن	بچه‌ها را نبايد زد
سّبج	ترأ سّبجأ كۆده؟	شپش	ترأ شپش كرده است؟
سّودا	خليل بۆشؤ بازار سّودا بۆكۆنه	معامله	خليل به بازار رفت تا معامله كند
ساق	ايشالا ساق بيبي	سلامت	انشالله سلامت باشی
سال	ئي سال دئه مي درز تۆمانأ به	سال	يك سال ديگر درسم تمام می‌شود
سامان	كؤ سامان شؤن دريم؟	جا	كجا می‌رويم؟
سامان كۆدن	ايجيگايا سامان بۆكۆن بيشيم	نشان کردن	يك جا را نشان كن تا برويم
سانچؤ زئن	سانچؤ زئن دريم	از سرما لرزيدن	داريم از سرما به خود می‌لرزيم

ساوستن	اۋ نمکیاراً بأور خایم درار بساوم	سائیدن	آن نمکیار را بیاور می‌خواهم نمک سبز بسابم
سخت	همه-تا کاران سخته	دشوار	تمام کارها دشوار است
سختي آمۇن	مرأ سختي آیه بشم بیرون	تنبلی	تنبلی‌ام می‌شود بیرون بروم
سر	گتّل صارا نهأ	روی	چارپایه کوچک داخل حیاط خانه است
سر	تۆ كي سر ایسي؟	طرف	تو طرف چه کسی هستی؟
سرّ جیر	أ بالشأ بنه تي سرّ جیر	زیر سر	این بالش را زیر سرت بگذار
سرّ کۆره	مي سرّ کۆره مرأ در کۆنه	شقیقه	شقیقه‌ام درد می‌کند
سرّ کۆره گیفتن	أمي سرّ کۆره ' بیگیتد	از کسی یاد کردن	از ما یاد کردند
سراکۆنأ	کیتابأ سراکۆنأ بیگیتي	برعکس	کتاب را برعکس گرفتی
سرأ دان	اۋ پیچأ زاکأ سرأدن	رها کردن	آن بچه گربه را رها کن
سربس	تي سربسأ بۆگۆ	منبع	منبع‌ات را بگو
سربسر	مرأ سربسر نهأن نوأ	آزار و اذیت	من را اذیت نکن
سربسر	هۆتۆ سربسر بنه	روی هم	همان‌طور روی هم بگذار
سرجاکش	بۆشۆ سرجاکش بینیشته	صدر مجلس	رفت در صدر مجلس نشست
سردّ هوا	من سردّ هوایأ دۆس دأرم	هوای سرد	من هوای سرد را دوست دارم
سردأ کۆدن	مرأ سردأ کۆده	احساس سرما کردن	احساس سرما می‌کنم
سرسۆم	سرسۆم كي بکفتي بزین ترأ حالي-یه	با سر به زمین خوردن	با سر که به زمین خوردی بعد متوجه می‌شوی
سرفۆکۆ	هأی أمرأ سرفۆکۆ زنه	سرکوفت	همه‌اش به ما سرکوفت می‌زند
سس	تي پلا چي ره سسه؟	بی‌نمک	برای چه پلوی تو بی‌نمک است؟
سفیان	سفیان بۆکۆدم	ترس بسیار	بسیار ترسیدم
سلامال	مي سلاماله	هم سن	هم سن من است
سه لنگه	اۋ سه لنگه-یأ بأور	سه پایه	آن سه پایه را بیاور
سۆ	مي چۆم دئه سۆ نۆکۆنه	روشنایی	چشمم دیگر روشنایی ندارد
سۆبۆک	أ کفش چندر سۆبۆکه	سبک	این کفش چه قدر سبک است
سۆرخ	أ سۆرخّ پرهنأ دۆکۆن	قرمز	این پیراهن قرمز را بپوش

سۆستى	سۆستى كۆدن نوا	تنبلى	تنبلى نكن
سۆك	سردى-يا سۆك بنى كفه	مستقيم	نردبان را مستقيم بگزارى مى افتد
سۆمپالان	كابينت ّ جا سۆمپالانا مرأ فادن	آبكش	از داخل كابينت آبكش را به من بده
سيفيد	او سيفيد ّ كفشا ّ خايم	سفيد	آن كفش سفيد را مى خواهم
سيوا	أشانا سيوا بنه	جدا	اين ها را جدا بگذار
شا	چي شا كۆدن؟	مى شود	چه مى شود كرد؟
شكمدار	شكمدار ّ زناكانا مانه	حامله	مانند زن هاى حامله است
شل شلكا	چي ره شل شلكا را شي؟	لنگان لنگان	براى چه لنگان لنگان راه مى روى؟
شلار دان	خو گبا هاى شلار دا ئي	كش دادن	همه اش حرفاش را كش مى داد
شلله	أمي پلا شلله بؤبؤ	خمير شدن پلو	پلوى ما خمير شد
شم	من أمين ّ امرأ شم	مى روم	من با امين مى روم
شه	تي پئر أكه شه؟	مى رود	پدرت چه وقت مى رود؟
شواله	آتش شواله كشه	شعله	آتش شعله مى كشد
شورؤم	شورؤم بيگيغته	مه	مه گرفته است
شؤماره	سيروس قايقران ّ شؤماره ۹ بو	شماره	شماره سيروس قايقران ۹ بود
شؤمان	شؤمان بيشيد	شما	شما برويد
شؤن	شؤن ّ مؤقه مرأ دؤخان	رفتن	هنگام رفتن صدايم كن
شؤن أمؤن	أمي شؤن أمؤن خو جا سر مانه	رفت و آمد	رفت و آمد ما برقرار مى ماند
شؤن درم	من شؤن درم	دارم مى روم	من دارم مى روم
شؤن ّ پسي	زارا أمي شؤن ّ پسي بامؤ	بعد از رفتن	زهرا بعد از رفتن ما آمد
شى	أمرأ شى بزه	عرق	عرق كرديم
شي	تؤنم شي؟	مى روى	تو هم مى روى؟
شيب	شيب بزن	سوت	سوت بزن
شيش	أمان شيش نفر بيم	شش	ما شش نفر بوديم
شيم	أمان فردا شيم	مى رويم	ما فردا مى رويم

شيمي شين	اُ كفش شيمي شينه؟	مال شما	اين كفش مال شماست؟
صفه	مي اينستا صفه-يا داري؟	صفحه	صفحه اينستاگرام من را داري؟
عار وُ مؤر	اُنَ عار وُ مؤر بشكفته	غرور	غرورش شكست
عارنامؤس	امي امراً عارنامؤسي داره	رودربايستي	با ما رودربايستي دارد
عأيدبيني	ايمسال كؤرؤنا واسي عأيدبيني نأريم	عيد دیدنی	امسال به خاطر کرونا عيد دیدنی نداريم
عأينك	مي عأينكا نیده-ئي؟	عينك	عينك من را نديدی؟
عسكي	كي عسكي بزه؟	عطسه	چه کسی عطسه کرد؟
عمجان	ديرو بؤشؤم مي عمجانَ خانه	عمه	ديروز به خانه عمه‌ام رفتم
عنقص	اُنَ كار عنقص ني-يه	از روی عمد	كارش از روی عمد نيست
عوض	اُن همه پؤل فأدأئي اؤنَ عوض چي فأگيفتي؟	به جای	اين همه پول دادی به جای آن چه گرفتی؟
عوض دكش	امي پرهنانا عوض دكش بؤكؤديم	معاوضه	پيراهن‌هايمان را معاوضه كرديم
عوضاً كؤدن	كؤيا تأنيم جغله كؤنه ' عوضاً كؤنيم؟	عوض کردن	كجا می‌توانيم پوشك بچه را عوض كنيم؟
عيلاج	حسودي-يا هيچ عيلاج ني-يه	مداوا	حسادت اصلن مداوا ندارد
عيلاوِه ' كؤن	ايتأ دئه عيلاوِه ' كؤن	اضافه كن	يكي ديگر اضافه كن
فاداشتن	خؤ زاكأ فاداشتن دره	سرپا گرفتن کودک	دارد بچه‌اش را سرپا می‌گيرد
فارسائن	بؤشؤ مأمداُ فارسانه	رساندن	رفت محمد را برساند
فاكشئن	بيا اُ ميزأ فأكشيم ببريم اؤرأ	كشیدن	بيا اين ميز را بكشيم ببريم آن طرف
فأداُ	ترأ چي فأداُ؟	داد	به تو چه داد؟
فأداُبو	رجب خؤ سامأ ديرو فأداُ بو	داده بود	رجب ديروز سهم‌اش را داده بود
فأدام	مي قسطأ ديرو فأدام	دادم	قسطم را ديروز دادم
فأرسئن	شانس باؤردم ماسؤ مرأ فارسه	كمك کردن	شانس آوردم ماسو به كمك من آمد
فأكش	اُ لافنداُ فأكش	بكش	اين طناب را بكش
فأكش	دئه مي كله فأكش نأره	كشش	ذهنم ديگر كشش ندارد
فأكش دأن	من گم وا بدن هأى فأكش دأن دره	ادامه دادن	من می‌گويم بس كن همه‌اش دارد ادامه می‌دهد
فأمستن	اُ مؤضؤ فأمستن اُنقد سخته؟	فهمیدن	فهمیدن اين موضوع اين‌قدر سخت است؟

فأنچؤمسته	هرچي بؤگؤفتم فأنچؤمسته ميز ّ سرأ بيغيره	خم نشد	هر چه قدر گفتم خم نشد سر ميز را بگيرد
فأندأ	دؤتا نان مرأ ويشتر فأندأ	نداد	دو عدد نان بيشرت به من نداد
فأندأبي	مرأ هيچي فأندأبي	نداده بودى	به من هيچ چيز ن داده بودى
فأندأم	ترأ اس ام اس فأندأم؟	ندادم	به تو اس ام اس ندادم؟
فأندر	مرأ فأندر	نگاه كن	به من نگاه كن
فأندرستن دره	او رئك كرأ أمرأ فأندرستن دره	دارد نگاه مى كند	آن پسر دارد ما را نگاه مى كند
فأندم	من ترأ اس ام اس فأندم	نمى دهم	من به تو اس ام اس نمى دهم
فچمسته	هأتؤ فچمسته بئس	دولا	همين طور دولا بايست
فرخ كؤدن	أن اوّن ّ مرأ فرخ كؤنه	تفاوت	اين با آن تفاوت دارد
فسك	مي فسكأ بؤروز ندي	راز	راز من را فاش نكنى
فك	فك بأورده	بدبيارى	بدبيارى آورد
فگير	بؤشؤ نقي ورجأ هرچي ترأ فأدأ فگير بأور	بگير	برو نزد نقى هرچه به تو داد بگير بياور
فگيفتم	ايمرو حؤقؤق فگيفتم	گرفتم	امروز حقوق گرفتم
فگيفته	تي خاخؤر حؤ مدركأ فگيفته؟	گرفته	خواهت مدركاش را گرفت؟
فلگانئن	سفره نانأ فلگان	تكاندن	نان داخل سفره را بتكان
فلنگه	تي پا چي ره فلنگه؟	مى لنگد	پايت براى چه مى لنگد؟
فؤ	فؤ بزن سردأ به بزين بؤخؤر	فوت	فوت كن سرد شود بعد بخور
فؤتؤركسته	شال أمي كركانأ فؤتؤركسته	حمله كرد	شغال به مرغهاى ما حمله كرد
فؤچئن	تي چؤمانأ فؤچين بؤخؤس	چشم بستن	چشمهايت را ببند بخواب
فؤداشتن	كي بؤ فؤداشته؟	شليك كردن	چه كسى بود شليك كرد؟
فؤرانئن	أن ّ كاران همه ّ فؤرانه	دور كردن	كارهاى او همه را دور مى كند
فؤكؤدن	شيرأ فؤكؤده فرش ّ سر	ريختن	شير را روى فرش ريخت
فؤكؤدن دري	چي ره أرسؤ فؤكؤدن دري؟	دارى مى ريزى	براى چه دارى اشك مى ريزى؟
فؤكؤن	اييچه آب فؤكؤن مي دس ّ سر	بريز	كمى آب روى دستم بريز
فؤكؤن فيشان	أيا ّ هميشك فؤكؤن فيشانه	ريخت و پاش	اين جا هميشه ريخت و پاش است

فۆگۆردسته	فۆگۆردسته خۆفته	روی شکم خوابیدن	روی شکم خوابیده است
فۆگۆردسته	أشان ّ خانه دیفار فۆگۆردسته	واژگون شد	دیوار خانه آن ها ریخته است
فۇقا	أ آهینأ فۇقا گیل ّ دۆرۆن	فرو کن	این آهن را در گل فرو کن
فیت دأن	كرأ أمرأ فیت دأن دره	تحریک کردن	دارد ما را تحریک می‌کند
فیچال	فیچال أن ّ آبأ بیگیر	بچلان	بچلان آبش را بگیر
فیشادنی	أشان فیشادنی-ئید	دور ریختنی	این‌ها دور ریختنی هستند
فیشان	هر چی-یأ دئه نخأئی فیشان	دور بریز	هر چیز را دیگر احتیاج نداری دور بریز
فیللی	فیللی تاودن خیابان ّ دۆرۆن خۆرم کار نی-یه	آب دهان	در خیابان آب دهان انداختن کار خوبی نیست
فینگگی	چی ره فینگگی-یان ّ مأنستن گب زنی؟	تو دماغی	برای چه مانند تو دماغی‌ها حرف می‌زنی؟
فیوه	پئیز کی به داران ّ ولگ فیوه	میریزد	پاییز که می‌شود برگ درخت‌ها میریزد
قۆرنج	اییچه پۆل قرنج بۆکۆدم	پس انداز	کمی پول پس انداز کردم
قاتۆق	اییچه قاتۆق دۆکۆن	خورش	کمی خورش بریز
قار	می أمرأ قاره	قهر	با من قهر است
قاقأ بۇستن	خبرأ کی بیشتاوستیم قاقأ بۇستیم	گیج شدن	خبر را که شنیدیم گیج دیم
قاینا	بیلاخره بتأنستم اؤنأ قاینا بۆکۆنم	متقاعد	بیلاخره توانستم آن را متقاعد کنم
قۆشمه مۆ	بۆشۆ تی قۆشمه مۆیأ چأکۆن	آشفته مو	برو موهای آشفته‌ات را مرتب کن
قۆوت	أن ّ دسأ قۆوت دینه	توان	دستش توان ندارد
قیش	می قیشأ نیده-ئی؟	کمر بند	کمر بندم را ندیدی؟
کاباسی	کاباسی بأوردیم	بدببیری	بد آوردیم
کار کۆدن	بجارکار کۆدأن دره	کار کردن	در شالیزار کار می‌کند
کاسه	ایتأ کاسه پلا مه ره دۆکۆن	بشقاب	یک بشقاب پلو برای من بریز
کال	أ به کال ایسه	نارس	این به نارس است
کرأ	کرأ شۆن درم	در حال	در حال رفتن هستم
کرد ّ کار	تی کرد ّ کارأ چأکۆن	رفتار	رفتارت را درست کن
کش	اۆن کیسه اۆ کش نیشته	گوشه	آن کیست آن گوشه نشسته است

کَشک	دۆمرتبه کَشکأ بۇستى؟	لوس	دوباره لوس شدى؟
کَشه	بىأ مي کَشه	آغوش	بىا در آغوش من
کَشئن	چي بکشه-ئي؟	رسم کردن	چه چیزی رسم کردی؟
کَشئن	أشائأ بکشه-ئي چقد أیه؟	وزن کردن	اینها را وزن کردی چه قدر وزنشان است؟
کَفته	تي ميداد زيمين ُ سر گفته	افتاده است	مداد تو روی زمین افتاده است
کل	بۆشۆ تي کل ُ سرأ چاره بۆکۆن	کچل	برو برای سر کچلات فکری بکن
کۆجدانه	مي کۆجدانه برارأ نیده-ئي؟	کوچک	برادر کوچک من را ندیده‌ای؟
کۆدن	هوا سردأ کۆده	شدن	هوا سرد شده است
کۆدن	چي کۆدن دري؟	انجام دادن	داری چه کاری انجام می‌دهی؟
کۆديد	سکان پيچائان ُ ره لاب کۆديد	می‌کردند	سگ‌ها به خاطر گربه‌ها پارس می‌کردند
کۆرشأ بۇستن	أمي غذا کۆرشأ بۇ	جزغاله شدن	غذای‌مان جزغاله شد
کۆشتن	پۆتاران ُ کۆشتن خۆرم کار ني-يه	کشتن	کشتن مورچه‌ها کار خوبی نیست
کۆکلا	کۆکلا ديچئن دره	توطئه	دارد توطئه می‌کند
کۆلک	کاموا کۆلکأ بۇسته	درهم	کاموا درهم شده است
کۆمک کۆدن	تأنيذ مرأ کۆمک بۆکۆنيذ؟	کمک کردن	می‌توانید به من کمک کنید؟
کۆناکۆنا وأگردستيم	کۆچه دوسته بۆ	عقب عقب برگشتيم	کوچه بسته بود
کۆنه	مي برار مي کارانأ کۆنه	انجام می‌دهد	برادرم کارهایم را انجام می‌دهد
کۆنه	أ دارأ وا کۆنه جأ کأندن	ريشه	این درخت را باید از ریشه درآورد
کۆنه مۆنه	کۆنه مۆنه کۆدن نوأ	ترديد	ترديد نکن
کۆني	تۆ مي کارانأ کۆني؟	انجام می‌دهی	تو کارهای من را انجام می‌دهی؟
کۆر	او کۆرأ فأندر	دختر	آن دختر را نگاه کن
کۆرأ	کۆرأ بيشيم؟	کدام طرف	کدام طرف برويم؟
کۆل	أ چاقۆ کۆله	کند	این چاقو کند است
کۆنأ خأئي؟	أن يا اۆن	کدام را	این یا آن، کدام را می‌خواهی؟
کۆبأ	مي شارژر کۆبأ نهأ؟	کجا	شارژر من کجا است؟

کۇيۇن	اوشانۇ كۇيۇن بېدە-ئي؟	كجاها	آن‌ها را كجاها دیده‌ای؟
كۇيتا	كۇيتا دسكش تي شين ايسه؟	كدام يك	كدام دستکش مال تو است؟
كۇيدانه	كۇيدانه-يا گي؟	كدام يك	كدام يك را می‌گویی؟
كي	كي تأنه مي أمرأ بأيه؟	چه کسی	چه کسی می‌تواند با من بیايد؟
كي	من كي بامۇم	كه	من كه آمدم
كي شين	أ ماتۇر كي شين ايسه؟	مال چه کسی	این موتور مال چه کسی است؟
كيتاب	أ كيتاب مي شين ايسه	كتاب	این كتاب مال من است
كيس	اۆطي-يا مرأ فادن مي رختان كيس بۆخۆرده	چروك لباس	اطو را به من بده لباس‌هایم چروك شده است
كئخۆدامردي	تي كئخۆدامردي ته ره بدر خۆره	داوری	داوری‌ات به درد خودت می‌خورد
كئن كئن	كئن كئن دأشتي أكه أئي	این پا آن پا كردن	این پا آن پا می‌کرد كه چه زمان می‌آیی
گل	ميرزاكۆچي خان اينتا پيله گل بۆ	شخصيت	ميرزاكۆچك خان يك شخصيت بزرگ بود
گلأ خاندن	تو أنا بۆگۆ تي گلأ خأنه	حرف شنوی داشتن	تو بهش بگو از تو حرف شنوی دارد
گاچ	تي پا گاچ ايسه مگه؟	پای ناراست	مگر پای تو ناراست است؟
غاز	مي غاز مرأ در كۆدي بكأندم	دندان	دندانم درد می‌کرد آن‌را كندم
غاز	مي غاز مرأ در كۆنه	دندان	دندانم درد می‌كند
غاز ايشكره	ديشب خۆفته-بي غاز ايشكره كۆدي	ساييدن دندان‌ها به هم	ديشب در خواب دندان‌هايت را به هم می‌سايیدی
گاگلف	گاگلف أرا دوار كۆنم	اغلب اوقات	اغلب اوقات از این طرف عبور می‌كنم
گب	مي أمرأ گب بزن	صحبت	با من صحبت كن
گب بسرأ كۆدن	هرچي وأورسي ترأ گب بسرأ كۆنه	حرف را عوض كردن	هر چه بپرسی حرف را عوض می‌كند
گب خبربر	گب خبربر آمرأ نوأسي گب زئن	خبرچين	با خبرچين نبايد حرف زد
گب گب سر	گب گب سر بأورده	حرف تو حرف	حرف تو حرف آورد
گرا دأن	گرا دن بأيه	شُراندن	سر بده بيايد
أيا بيا بينم	يه گراپئت	بيا اين‌جا بينم	آهای كج و كوله
گردستن	أول أمرأ بگردستيد	بازرسی	ابتدا ما را بازرسی كردند
گردستن	هرأ گردستن ديبيم	قدم زدن	همين اطراف قدم می‌زدیم

گرددن پسه	مي گردن پسه-يا جوش بزه	پشت گردن	پشت گردنم جوش زده است
گرگر	زاكان ٔ گرگر وناشته بؤخؤسم	سر و صدا	سر و صدای بچه ها اجازه نداد بخوابم
گرمش	گرمش أمؤن دره	باد گرم	دارد باد گرم می آید
گلاس	درجكأ گلاس بؤم	خیره	به پنجره خیره بودم
گلف	گلف بینیشینید	با فاصله	با فاصله بنشینید
گنستن	آغؤز بگنسته مي سرأ	برخورد کردن	گردو به سرم برخورد کرد
گه	خؤره گه	می گوید	برای خودش می گوید
گؤد	مي مرد ٔ گؤدان دیرؤ بامؤبید أمي خانه	خانواده	دیروز خانواده شوهرم به خانه ما آمده بودند
گؤده	خؤ رختانأ گؤده بؤكؤده بنا اؤتاق ٔ دؤرؤن	قلمبه	لباس هایش را قلمبه کرد گذاشت داخل اتاق
گؤرتك	گؤرتك بزه	رعد و برق	رعد و برق زد
گؤزارش	ایمشب وا مي گؤزارشأ تؤمانأ كؤنم	گزارش	امشب باید گزارشم را تمام کنم
گؤش ٔ كؤن	مي گؤش ٔ كؤن بؤگؤفته	دم گوش	دم گوشم گفت
گؤلاز	أمي گؤلاز آن كي گيلكیم	افتخار	افتخار ما این است كه گیلک هستیم
گؤلي	چازگي بؤكؤدم مي گؤلي در كؤنه	گلو	سرماخوردم گلویم درد می کند
گؤمگؤمه	مي گؤش ٔ كؤن گؤمگؤمه كؤدي	پچ پچ	دم گوشم پچ پچ می کرد
گؤرخانه	ایمرؤ گؤرخانه وارش بؤ	آسمان قلنبه	امروز باران با آسمان قلنبه بود
گؤفتن	چي گؤفتن دري؟	گفتن	داری چه می گویی؟
گیجگا	لپیه بؤخؤرده مي گيجگایأ	شقیقه	توپ به شقیقه ام خورد
گیرینجي	گیرینجي مؤ مرأ خؤش أیه	موی فرفری	از موی فرفری خوشم می آید
گیل	أمي كفشان همه گیل بؤبؤسته	گل	تمام كفش هایمان گلی شد
لا	أ كاغذأ بنه تي دفتر ٔ لا	بین دو چیز	این كاغذ را میان دفترت بگذار
لا	هرچي زأمت بكشه-بیما لا بؤكؤد	تباه	تمام زحمت های ما را تباه کرد
لاخه	ئي لاخته بیجیر ئي لاخته بؤجؤر	لنگه	یک لنگه پایین یک لنگه بالا (کنایه از شلخته بودن)
لار	أ تؤرف لاره	پوک	این ترب پوک است
لاف	أمي گرد ٔ كله ٔ لاف دكفته	به هم خوردن	دورهمی ما به هم خورد

لبله گيفتن	خو زأك ٚ لبله ٚ گيفتن دره	پشتیبانی کردن	دارد پشتیبانی بچه‌اش را می‌کند
لچه	چیچینی دار ٚ لچه نیشته	نوک	گنجشک نوک درخت نشسته است
لس	غذا خوړدن ٚ پسي آدم لسا به	شل و وارفته	آدم بعد از غذا خوردن شل می‌شود
لوچ	لوچ ایسي مگه؟	چپ چشم	مگر چشمات چپ است؟
لوچان	أمرأ لوچان زنه	پشت چشم نازک کردن	برای ما پشت چشم نازم می‌کند
لؤجنگ	بوښو لؤجنگأ دود پیچأ نایه	دریچه پشت‌بام	برو دریچه پشت‌بام را ببند گربه داخل نیاید
لؤفت	تي پا سر بئس هي کس ٚ لؤفتأ کشئن نوأ	منت	روی پای خودت بایست منت کسی را نکش
ما	ایتأ ما بدن	بوسه	یک بوسه بده
ما	أ ما وا بشم مؤسافرت	ماه	این ماه باید به مسافرت بروم
ماتؤر	مي ماتؤر خرابأ بوسته	موتور	موتورم خراب شده است
ماچي	ایتأ ماچي مرأ دیهي؟	بوسه	یک بوسه به من می‌دهی؟
ماز	او مازأ مرأ وأسينم مي کفشأ	واکس	آن واکس را بده به کفش‌ام بمالم
ماسکأ	ماسکأ بازي-يا تؤمانأ کؤن	مسخره	مسخره‌بازی را تمام کم
ماشل	مي مار ٚ أمرأ شوئن دريم مي ماشل ٚ خانه	خاله	با مادرم به خانه خاله‌ام می‌رویم
ماشه	او ماشه-يا مرأ فأدن	انبر آهنی	آن انبر آهنی را به من بده
ماقؤل	ماقؤل بامؤئي	چه خوب	چه خوب شد آمدی
مالا	مي پئر مالايه	ماهی‌گیر	پدرم ماهی‌گیر است
ماندگي	بدأ ايپچه ماندگي بيگيرم	خستگی	اجازه بده کمی خستگی در کنم
مأر	مي مأر پئنجا سال دأره	مادر	مادر من پنجاه سال دارد
مأر ٚ مرد	بعضي-تا زأكان مأر ٚ مرد دأريدي	ناپدری	بعضی از بچه‌ها ناپدری دارند
مأنستن	خو پئر ٚ مأنستن گب زنه	مانند	مانند پدرش صحبت می‌کند
مأنه	خو مارأ مأنه	شبيه است	شبيه مادرش است
مته	مته نهأن نوأ	مزاحم	مزاحم نشو
مچد	مچد شوئن دري؟	مسجد	به مسجد می‌روی؟
مراغ	آدمأ مراغأ گيره	چندش	آدم چندش‌اش می‌شود

مرأ	مرأ بۆگۆ چي خائي؟	به من	به من بگو چه می‌خواهی؟
مرأ نوأ	دئه مرأ نوأ	میل ندارم	دیگر میل ندارم
مرجانه	أ کارتانا مرجانه فگيفتم	رایگان	این کارت‌ها را رایگان گرفتم
مردؑ برار	مي مردؑ برارؑ خانه هاؑ كۆچه دۆرۆنه	برادر شوهر	خانه برادر شوهرم در همین کوچه است
مردؑ برار زن	تي مردؑ برار زنأ بيدئم	زن برادر شوهر	زن برادر شوهرت را دیدم
مردؑ خاخۆر	مي مردؑ خاخۆر بۆشؤ خارج	خواهر شوهر	خواهر شوهرم به خارج رفته است
مردأى	أ مردأى ديرۆزم بامؤبؤ	مرد	این مرد دیروز هم آمده بود
مردۆم	مردۆم همه-دانه به پا ايسابيد	مردم	همه مردم ایستاده بودند
مستقيم	هأتؤ راس بۆشؤ	راس	همین طور مستقیم برو
مضرت	أنقد كي مضرتي تي جان همه جيجايه	شرور	آنقدر که شرور هستی تمام بدنات زخمی است
مک	مي سرأ مكأ كۆده	شوره سر	سرم شوره زده است
ملاقه نزنه	ترأ ملاقه نزنه	اعتنا نمی‌کند	به تو اعتنا نمی‌کند
من	من بۆشؤم	من	من رفتم
منم	منم أيم	من هم	من هم می‌آیم
مه ره	أ كفشأ مه ره بيهئم	برای خودم	این کفش را برای خودم خریدم
مۆراقب	ترأ مۆراقب بۆبؤ	مواظب	مواظب خودت باش
مۆران	آهين مۆران بزه	زنگ آهن	آهن زنگ زده است
مؤس	مؤس بۆكۆده	کپک	کپک زده است
مي	مي مأر أمؤن دره	من	مادرم دارد می‌آید
مي شين	أ دفتر مي شينه	مال من	این دفتر مال من است
ميان	أ گب أمي ميان بمانه	بين	این حرف بين خودمان باشد
ناجه	ناجه دأرم ايمرؤ بازي-يأ ببريم	اميد	امیدوارم امروز برنده بازی باشیم
ناخۆن	مي پا ناخۆن بشكفته	ناخن	ناخن پایم شکست
ناسؤس	بۆشؤ ناسؤسأ باور مي چرخأ باد بزنم	تلمبه	برو تلمبه را بیاور دوچرخه‌ام را باد بزنم
ناف دكفتن	مي ناف دكفته	شوکه شدن	شوکه شدم

ناقلن	ناقلن تۆ آمي امرأ بيا	لااقل	لااقل تو با ما بيا
ناكس	ناكس ۋ پۋشتين بۇستن نوأ	نامرد	از نامرد حمايت نكن
نارم	تي شۆماره ' نارم	ندارم	شمارهات را ندارم
ناره	كۆنترۇل باتري ناره	ندارد	كنترل باترى ندارد
نامۇن	نامۇن دري؟	نيامدن	در حال آمدن نيستی؟
نأنسته-بۇ	نأنسته-بۇ أ كارأ بۆكۆده	ناآگاهانه	ناآگاهانه اين كار را كرد
نأنستيم	أمان نأنستيم شۆمانم أمۇن دريد	نمی دانستم	ما نمی دانستيم شما هم داريد می آييد
نأوردم	ته ره هيچي نأوردم	نياوردم	برای تو هيچ چيز نياوردم
نأورده	غذايأ نأورده؟	نياورد	غذا را نياورد؟
نأوره	ميثم بۆگۆفته ايمرۆ سفارشأ نأوره	نمی آورد	ميثم گفت امروز سفارش را نمی آورد
نأيم	أگه من نأيم چي به؟	نمی آيم	اگر من نيايم چه می شود؟
نئأنم	ايمرۆ نئأنم بأيم	نمی توانم	امروز نمی توانم بيايم
نچاق	نخأستي بأيه نچاق ۋ امرأ أنا بأوردم	اجبار	نمی خواست بيايد به اجبار او را آوردم
نخأستيم	نخأستيم ترأ ناراحتأ كۆنم	نمی خواستم	نمی خواستم تو را ناراحت كنم
نخأيم	فردأ نخأيم بشم كار ۋ سر	نمی خواهم	فردا نمی خواهم به محل كار بروم
ندار	ندار ۋ آدم ايسه	فقير	آدم فقيری است
نشأ	جاده-يأ آب بيگيغته شۆن نشأ	نمی توان	آب جاده را فراگرفته است نمی توان رفت
نشم	سرد ۋ هوايأ بيروۆن نشم	نمی روم	در هوای سرد بيرون نمی روم
نقل	ايتأ نقل بۆگۆ	داستان	يك داستان بگو
نكفي	بپا نكفي	نيفتي	مواظب باش نيفتی
نم	أمي وسيله 'نأ نم بزه	رطوبت	وسايل ما را رطوبت زده است
ننأ	ماناد پولأ كيشؤ دۆرۆن ننأ	نگذاشت	ماناد پول را داخل كشو نگذاشت
ننأ	ميز ۋ سر ننأ	نيست	روی ميز نيست
ننأ بۆ	شير يخچال ۋ دۆرۆن ننأ بۆ	نبود	شير داخل يخچال نبود
ننأبي	مئوه 'نأ يخچال ننأبي؟	نگذاشته بودی	ميوه ها را داخل يخچال نگذاشته بودی؟

ننه	هيچي-يا خو جا سر ننه	نمی‌گذارد	هيچ چيز را سر جای خودش نمی‌گذارد
نھان	پلايا نھان درم گاز ّ سر	گذاشتن	دارم پلو را روی گاز می‌گذارم
نوا	اوتۇ گب زئن نوا	نکن	آن طور صحبت نکن
نۆبۆ	أ رضا او سابق ّ رضا نۆبۆ	نبود	این رضا آن رضا قبلی نبود
نۆخۆفتي	چي ره تا هسا نۆخۆفتي؟	نخوابیدی	برای چه تا حالا نخوابیدی؟
نۆشۇن	نۆشۇن درم	نرفتن	در حال رفتن نیستم
نۆكۆده	نۆكۆده كار جان ّ بلايه	نكرده	كار انجام نداده بلای جان است
نۆكۆنه	أ دزگا كار نۆكۆنه	نمی‌کند	این دستگاه كار نمی‌کند
نۇبۇسته	اوتۇئي كي خاستيم نۇبۇسته	نشد	آن‌گونه كه می‌خواستم نشد
نۇرۇزول	۱۷ مۆرداد نۇرۇزول ايسه	عيد باستانی گیلان	۱۷ مرداد عيد باستانی گیلان است
ني-يم	تي أمرأ ني-يم؟	نیستم	با تو نیستم؟
ني-يه	أ كفش شيمي شين ني-يه	نیست	این كفش مال شما نیست
نياره	أنقد زرخه آدم نياره بشه أن ّ ورجأ	جرأت نمی‌کند	آن‌قدر عصبانی است كه آدم جرأت نمی‌کند نزد او برود
نيأرزه	أ أنگوشتér أنقد نيأرزه	نمی‌ارزد	این انگشتر این قدر نمی‌ارزد
نیده بیده	نیده بیده-كانا مأنه	ندید بدید	مانند ندید بدیدهها است
نیدینم	من هيچي نیدینم	نمی‌بینم	من هيچ چيز نمی‌بینم
نيزيك	اييچه بيا نيزيك	نزدیک	كمی نزدیک بيا
نیشان دأن	خو گۇشوارأ مرأ نیشان بدأ	نشان دادن	گوشواره‌اش را به من نشان داد
نيشتاو	زأكى-يم نيشتاو بي	سرتق و لجوج	کودکی هم سرتق و لجوج بودی
نيشتاوستم	نيشتاوستم چي بۆگۇفتي	نشنیدم	نشنیدم چه گفتي
نيشتن نوا	او ايستۇل ّ سر نيشتن نوا	ننشین	روی آن صندلی ننشین
نيشته-ئي	تو كۇيا نيشته-ئي؟	نشسته‌ای	تو كجا نشسته‌ای؟
نيشه	أ أنگوشتér مي أنگوشت ّ دۆرۆن نيشه	نمی‌رود	این انگشتر به انگشت من نمی‌رود
نيشيم	ايمرو بۆنگا نيشيم؟	نمی‌رويم	امروز به بنگاه نمی‌رويم؟

نیمیزگیره	تي او دیلاً نیمیزگیره واکۆن	اندکی	دلت را اندکی باز کن
نیویره	مرأ سربسر نهأن نوأ نیویره بد دینی-یا	وگرنه	من را اذیت نکن وگرنه بد می بینی ها
نیویشتن	کراً کیتاب نیویشتن درم	نوشتن	در حال نوشتن کتاب هستم
نیئی	تۆ هۆن نیئی دیرو بیده بۆم؟	نیستی	تو همان نیستی دیروز دیده بودم؟
نئسائید	بخانه نئسائید؟	نیستید	خانه نیستید؟
نئسأ بۆ	مأمۆد اویأ نئسأ بۆ	نبود	محمود آن جا نبود
هأتۆ	هأتۆ بیشتاوستم بأمۆم	همین که	همین که شنیدم آمدم
هأچین	هأچینه فادأ بۆشۆ	رایگان	به رایگان داد رفت
هأنم	هأنم می کارأ را تآورده	همین هم	همین هم کارم را راه می اندازد
هأیا	هأیا ایسأ بۆ	همین جا	همین جا ایستاده بود
هر ساعت دقه	هر ساعت دقه أیه أمی خانه	دم به دقیقه	دم به دقیقه به خانه ما می آید
هرأ	می گۆشی هرأ نهأ بۆ	همین اطراف	گوشی من همین اطراف بود
هرتا	هرتا گۆشی-یان ایتأ خۆبی دأریدی	هر کدام	هر کدام از گۆشی ها یک خوبی دارند
هرچن	هرچن کۆجدانه-یه أمما بد نی-یه	هر چند	هر چند کوچک است اما بد نیست
هرچی	هرچی تی دیل خأیه بۆگۆ	هرچه	هرچه دلت می خواهد بگو
هسأ	هسأ أیم	اکنون	اکنون می آیم
هش	هش نفر بید	هشت	هشت نفر بودند
هف	هف نفر بامؤبید	هفت	هفت نفر آمده بودند
هف شب	فردأ می جغله هف شبه	جشن شب هفت زایمان	فردا جشن شب هفت زایمان کودک من است
هلماله	دئه هلماله اۆن ّ ورجا نشم	هرگز	دیگر هرگز پیش او نمی روم
هم زاما	می هم زاما دیشب أمی خانه ایسا بۆ	باجناق	باجناق من شب گذشته خانه ما بود
همه-دأنه	فردأ همه-دأنه أئیدی	همه	فردا همه می آیند
همه چی	همه-چی اویأ نهأ	همه چیز	همه چیز آن جا است
همیشک	گیلان همیشک وارشی-یه	همواره	گیلان همواره بارانی است
هندم هۆندم	هندم هۆندمه کی واران بأیه	نزدیک	نزدیک است که باران بیاید

هني	اُ کور ڏانهن هني بامو	باز	باز اين دختره آمد
هورا	هورا کي باموئي واگرد	از همان راه	از همان راهی که آمدی برگرد
هوزار	هوزاره	آه و ناله	ای داد و بیداد
هوشان	خالي هوشاني کي خائي-يا اوسان ببر	همان ها	فقط آن‌هایی را که می‌خواهی بردار ببر
هون	هون کي سيکلمه-ئي ايسه هونا باور	همان	همان که بنفش رنگ است همان را بياور
هون ايسه	اوئي کي اويا نهأ هون ايسه يا نا؟	همان است	آن که آن جا است همان است يا نه؟
هي کس	هي کس واخبا نوبوسته	هيچ کس	هيچ کس خبردار نشد
هيتا	هيتا مي شين ني-يه	هيچ کدام	هيچ کدام مال من نيست
هيچي	مرا هيچي فاندأ	هيچ چيز	به من هيچ چيز نداد
هيدانه	أشان هيدانه مي شين ني-يه	هيچ کدام	اين ها هيچ کدام مال من نيست
هيزار	هيزار تومون دئه پول ني-يه	هزار	هزار تومن ديگر پول نيست
هيست	واران وارستي هيستا بوستم	خيست	باران می‌باريد خيست شدم
هئن دري	چي هئن دري؟	داری می‌خري	داری چه می‌خري؟
وا	سرد ڏ وا دمه	باد	باد سرد می‌وزد
تا نيدينم نتانم بگم	وا بيدينم	تا نبينم نمی‌توانم بگويم	بايد ببينم
وابون	در وابو	باز شدن	در باز شد
واپس شون	چي ره واپس شون دري؟	عقب رفتن	برای چه داری به عقب می‌روی؟
واپلکائنن	تيانا بنه بدأ ايپچه واپلکه	خيساندن ظروف در آب	ديگ را بگذار کمی خيست بخورد
واپيچ	أشانا واپيچ	بسته‌بندی کن	اين ها را بسته‌بندی کن
واترکستم	خانده جا واطرکستم	ترکيدم	از خنده ترکيدم
واتين	گيدي کورونا واتين دأره	مسری	می‌گويند کرونا مسری است
واج أمون	بوخوڦتم واج باموم	سرحال شدن	خوابيدم سرحال شدم
واجاوردن	أمرا خوره واجاوره	قی کردن	ما را می‌خورد دوباره قی می‌کند
واجور	اُ بج واجور کونه	ری	اين برنج ری می‌کند
واچردن	تا نانا بيده نيصفأ واچرد	کندن یک تکه به زور	به محض اين که نان را ديد نيمي از آن را به زور کند

واخابا شۇن	دېشېب ئنقد ماندى بۆكۆدە بۆم واخابا شۆم	بە خواب رفتن	دېشېب آنقدر خسته بودم خوابم برد
واخان	أنا واخان	دوباره بخوان	این را دوباره بخوان
واخابا بۇستىن	أمانم دىرۇ واخابا بۇستىم	آگاه شدن	ما هم ديروز آگاه شدیم
واخبر	واخبراً بۇستى؟	باخبر	باخبر شدی؟
واخوردن	آب واخۆر	نوشیدن	آب بنوش
واد	فچم تي وادأ بېگيرم	اندازه	خم شو اندازهات را بگيرم
واداشتن	أمرأ واداشته أ سردّ هوا دۆرۆن بئسىم	وادار به انجام کاری	ما را وادار کرد در این هوای سرد بایستیم
واران	دىرۇ واران بامۇبۇ	باران	ديروز باران آمده بود
وارستن	واران وارستن دره	باریدن	دارد باران میبارد
وارسي	وا أول وارسي بۆكۆنيد	تحقيق	بايد ابتدا تحقيق كنيد
وارۇختن	دۆزان أمي همساده خانه' وارۇختد	غارت کردن	دزدها خانه همسايه ما را غارت کردند
واز كۆدن	چيچىنىي-يان أ خال او خال واز كۆدن دريد	پریدن	گنجشكها دارند از این شاخه به آن شاخه میپرند
واز وۇ ولنگ	زاكان پارک دۆرۆن چي واز وۇ ولنگي كۆنيدى	جست و خيز	بچهها در پارک چه جست و خيزی میکنند
وازده آوردن	مرأ وازده بأورده	خسته کردن	من را خسته کرده است
وازنن	تي كفشأ وازن بيشيم	پوشیدن كفش	كفشات را بپوش برويم
واسرأ دان	أمرأ واسرأ دأ	پی نخود سیاه فرستادن	ما را پی نخود سیاه فرستاد
واسۆجائنن	أمي خۆنا واسۆجائنن دره تا خۆ مدرکأ فآگيره	سوزانیدن تا نهايت	دارد خون ما را خشک می کند تا مدرکاش را بگیرد
واسۆخستن	ترأ واسۆخسته آدم هفتاد سال پاكى نأره	برخورد کردن	کسی که به تو برخورد کند تا هفتاد سال پاک نیست
واسۆختن	قابدانأ دۆنكۆشانه-ئي أن آب واسۆخت	جوشانیدن تا نهايت	کتری را خاموش نکردی آب آن جوشید و خشک شد
واسئن نوأ	ترأ ديفارأ واسئن نوأ	نمال	خودت را به ديوار نمال
واش	گاب ره خاش فۆكۆنه سك ره خاش	علف	برای گاو استخوان میریزد برای سگ علف
واشان	بۆشۆ جايأ واشان	پهن كن	برو تشك را پهن كن
واشكافتن	مرأ حالي نۇبۇسته ايچچه واشكاف	بيشتر توضيح دادن	متوجه نشدم کمی بیشتر توضيح بده
وافيلاً دان	تا كيكأ بأورديم وافيلأ دأ	بلعیدن	به محض این که كيك را آوريم آن را بلعيد
واكاشته	أمرأ أيا واكاشته	منتظر گذاشت	ما را اینجا منتظر گذاشت

واکۆدن	درأ واکۆن	باز کردن	در را باز کن
واگیر کۆدن	آن ځ گبا واگیر کۆنه	دنباله حرف را گرفتن	دنباله حرف او را می‌گیرد
والان	تي پرهنا اویا والان	آویزان کن	پیراهنات را آن جا آویزان کن
والنگ	نیصف ځ را والنگا دا	انصراف	وسط راه انصراف داد
والیشتن	گاب کرا خو مانده-یا والیشتن دره	لیسیدن	گاو دارد گوساله‌اش را می‌لیسد
واهیل	مي ديل واهيلا بؤسته	بی تاب	دلم بی تاب شده است
واویجان	مائي-یا خوُب واویجان	برشته کن	ماهی را خوب برشته کن
واوئن	أ خالا واوین	بریدن	این شاخه را ببر
وأبرازه	أ رخت ترا وابرازه	بهت میاد	این لباس بهت میاد
وأجه	تي دوماغا چي وأجه؟	وجود دارد	روی بینیات چه چیزی وجود دارد؟
وأچۆكستن	دارأ وأچۆك	چسبیدن و بالا رفتن	به درخت بچسب و برو بالا
وأچئن	خو خانه سرا وأچئن دره	می‌کند	دارد سقف خانه‌اش را می‌کند
وأده گیفتن	أمرأ وأده بیگیفته	دعوت کردن	ما را دعوت کرده است
وأستن	هنده مرأ وا	میل داشتن	هرچه می‌خورم باز هم میل دارم
وأسي	وأسي دو تا نان فگیفته-بیم	باید	باید دو عدد نان می‌گرفتم
وأسي	ایمرؤ خایلي کار دارم، هان ځ وأسي زؤد بأمؤم	به خاطر	امروز کارم زیاد است، به خاطر همین زود آمدم
وأکفتن	دئه وأکفتم	از پا افتادن	دیگر از پا افتادم
وأکفتن	أمرأ وأکفته	پيله کردن	به ما پيله کرد
وأکفتن نوأ	هاچینه زاکانا وأکفتن نوأ	پيله نکن	بیخود به بچه‌ها پيله نکن
وأکۆدن	مأمدا وأکۆده بامؤ	رساندن	محمد را (به مقصد) رساند و آمد
وأگردان	أ کیتابأ تو وأگردان بۆکؤدي؟	ترجمه	این کتاب را تو ترجمه کردی؟
وأگردانئن	او شامي-یا وأگردان	این رو آن رو کردن	آن کتلت را برگردان
وأگردانئن	أ خیابان ځ ایسمأ وأگردانئده	تغییر دادن	نام این خیابان را تغییر داده‌اند
وأگردانئن	کیتابأ وأگردانئم	عودت دادن	کتاب را عودت دادم
وأگردستن درم	وأگردستن درم بخانه	دارم برمی‌گردم	دارم به خانه برمی‌گردم

واگیرائن	گاڙا واگیران	روشن کردن	گاڙ را روشن کن
وامرازه	ا گبان ترا وامرازه	بهت نماید	این حرفها بهت نماید
واورس	او زناکا واورس	بپرس	از آن زن بپرس
واورسه-ئي	او مردا کم واورسه-ئي؟	پرسیدی	از آن مرد هم پرسیدی؟
واورسئم	واورسئم سیپیدرود اکه بازي دأره؟	پرسیدم	پرسیدم سپیدرود چه زمانی بازی دارد؟
واورسئن نوا	نائم أنقد واورسئن وا	سوال نکن	نمی‌دانم اینقدر سوال نکن
وخت	ئي وخت ترا خایلي خاستیم	زمان	یک زمان تو را خیلی دوست داشتم
ودره	او ودره ' فادن مرا	سطل	آن سطل را به من بده
ورا گیفتن	امرا ورا گیفته	پشتیبانی کردن	از ما پشتیبانی کرد
وراچوک	بامو امي وراچوک بینیشته	در کنار	آمد در کنار ما نشست
ورجا	کیتابان امدّ ورجا نهأ	نزد	کتابها نزد احمد است
وستاکودن	دئه وستاکون	کوتاه آمدن	دیگر کوتاه بیا
وسته	هانقد مرا وسته	کافی است	همین قدر برای من کافی است
ول	آتشّ ولا فاندنر	شعله بلند آتش	شعله بلند آتش را نگاه کن
ولش	بیا بیشیم ولش چینی	تمشک	بیا برویم تمشک بچینیم
ولکي	ایچه بئسید ولکي امیرم بایه	شاید	کمی صبر کنید شاید امیر هم بیاید
وناله	مي پئر وناله بایم	اجازه نمی‌دهد	پدرم اجازه نمی‌دهد بیایم
ونأشته	مي مار ونأشته بایم	اجازه نداد	مادرم اجازه نداد بیایم
وهأشته	مي برار وهأشته بایم	اجازه داد	برادرم اجازه داد بیایم
ویریزائن	امرا امي جا سر ویریزانه	بلند کردن	ما را از جایمان بلند کرد
ویریزائن	خابّ جا امرا ویریزانه	بیدار کردن	ما را از خواب بیدار کرد
ویریشته	اوّن کیسه ویریشته؟	بلند شد	آن کیست که بلند شد؟
ویریشته	بوّشو بیدین زای ویریشته؟	بیدار شد	برو ببین بچه بیدار شد؟
ویشتا	مرا ویشتا ایسه	گرسنه	گرسنه هستم
ویشتنر	قاتوق ویشتنر دوکون	بیشتر	خورش بیشتر بریز

ويگير	گۆشي-يا ويگير	بردار	گۆشى را بردار
ويگيفتن نوأ	گۆشي-يا ويگيفتن نوأ	برندار	گۆشى را برندار
وينريشت	هر چي أنا دوخادم وينريشت	بلند نشد	هر چه قدر او را صدا کردم بيدار نشد
وينريشتي	ترا بۆگؤفتم ويريز بيشيم وينريشتي	بلند نمى شدى	به تو گفتم بلند شو برويم بلند نشدى
وئر زئن	تأني أ رۆخانا وئر بزني؟	گذشتن از عرض رودخانه	مى توانى از عرض اين رودخانه عبور کنى؟
ؤ	من ؤ حؤسئن دؤتائي شيم	و	من و حسين دو نفرى ميرويم
ياد أمؤن	أگه ايپچه فكر بۆكؤنم مرا ياد آيه	به خاطر آوردن	اگر كمى فكر كنم به خاطر مى آورم
ياره	خاليشواشا فادن مي مار ته ره ياره	مى سايد	پونه را به مادرم بده براى تو مى سايد
يافتن	وامچ ولكي بيافتي	پيدا كردن	جستجو كن شايد پيدا كردى
يا	أنا خائي يا اؤنا؟	يا	اين را مى خواهى يا آن را؟
ئي	ئي تۆمۆن پۆل خايم	يك	يك ميليون پول لازم دارم
ئي فچم	ترا بيدينم ئي فچم ترا ماچي دهم	بسيار زياد	اگر تو را ببينم بسيار زياد مى بوسم ات
ئي مۆشته	ئي مۆشته بچ مرا فادن	يك مشت	يك مشت برنج به من بده
ئي ور	أ تابلؤ چي ره ئي ور نهأ؟	كج	براى چه اين تابلو كج است؟
ئي ور	أن رختان هرتأ ئي ور كفته	يك گوشه	لباس هايش هر کدام يك گوشه افتاده است